

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arczu-
kat és bőrüket valódi Diana-
krém, Diana-szappan és Diana-
puderrel, amióta az

50

filléért kapható. Tömegesen ve-
szik mindenütt a Dianát, mert
köztudomásu, hogy még gyer-
mekek is Diana-szappannal mo-
sakosznak és Diana-krémmel
ápolják kezeiket. Legények és
leányok csak Dianát használnak
a legkisebb falvakban is. Ezelőtt
mindenki ártalmas glicerin,
kremzelesz, vazelin, tejkrem-
félétet használt kezeinek és ar-
czának ápolására, most már 50
filléért Dianát vesznek. Szep-
lő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egye-
dűli készítő: Erényi Béla Diana-
gyógyszertára, Budapest, VII.,
Károly-körút 5. Postán leg-
kevesebb 3 koronás megren-
deléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtol Salicilt?

1. A ki a test bármely részén
viszketegségben szenved.
 2. A ki a test bármely részén
bőrbántalomban szenved.
 3. A ki a test bármely részén
kipállásban szenved.
 4. A ki a test bármely részén
izzad.
 5. A ki az arczán, kezén,
lábán, fején bőrbántalom-
ból kifolyólag viszketés-
ben szenved.
 6. A ki arczán, kezén, lábán,
fején viszketésből kifolyó-
lag bőrbántalomban
szenved.
 7. A kinek izzad a hónalja.
 8. A kinek izzad a lába.
- Orvosok rendelik kitűnő ered-
ménynyel.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek,
téli-nyáron, tavasszal-ősszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-t

használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismervé, hogy mint
egyedül különlegességi szer a saját nemében,
tökéletesen megszünteti néhány heti
használat után még a **legmakacsabb**
bőrviszketegséget is az egész **testén**
és **soha többé** vissza nem. Mindenki,
aki bőrviszketegségben szenved, rendeljen **Eré-
nyi-féle Ichtol-Salicilt**. Rövid hasz-
nálat után meg fog győződni róla, hogy ennél
jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi**
Ichtol-Salicil már néhányszori bedörzsölés
után teljesen megszüntet **börrepedést,**
bőrhámlást, kipállást, test- és
lábizzadást. Szagtalan és ártal-
matlan szer lévén, a test bármely részén,
sőt az arczón is használható.

Kellemesen hűsít, fájdalomt csillapít, legre-
gibb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerek eddig nem
használtak, ott az Erényi-féle Ichtol-Salicillal
biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketeg-
ségénél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető
sebeket is megszüntet.

Bármítől származó seb vagy kisebesedés és
feldörzsölés beszárítható és tűzessége rögtön csil-
lapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik,
bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a
test bármely részét.

Az eredeti **Erényi Ichtol-
Salicil** 3 koronás dobozokban csak
a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

DIANA-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvételt
mellett még aznap szállítanak.)

Több mint egy millió köszönőlevél
érkezett a világ minden részéből.

Franklin-Társulat nyomdája, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám.

Ismeri

ÖN
MÁR

Diana sósorszesz grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
minden **beteg**

igazolhatja, hogy az elkép-
zelhető legjobbsiker csakis

Diana sósorszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósorszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

5. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL.

BUDAPEST, FEBRUÁR 2.

Szerkesztőségi iroda: IV. Vármege-utca 11.
Kiadóhivatal: IV. Egyetem-utca 4.

Egyes szám
ára 40 fillér.

Előfizetési
feltételek:

Egészévre — 80 korona.
Félévre — 40 korona.
Negyedévre — 20 korona.

A «Világkrónika»-val
negyedévenként 1 koronával
több.

Külföldi előfizetésekre a posztalag meg-
határozott viteldij is esítolandó.

A MŰVÉSZHÁZ ÚJ PALOTÁJÁNAK ELŐCSARNOKA.

A MŰVÉSZHÁZ ÚJ PALOTÁJA ÉS FELAVATÓ KIÁLLÍTASA.

Három évi fennállás után saját palotájába költözött a Művészház, ez a gyorsan izmosodó művészeti egyesületünk. Néhai gróf Zichy Jenőnek Rózsa-utcai palotáját szerezte meg és építette át a saját és a közel jövőben megnyíló művészklub céljaira. A palota Szegfű-utcai oldaláról tágas előcsarnokon át kellemesen tagolt lépcsőházba érünk, a honnét öt nagy, felsővilágítású terembe jutunk, mely kényelmes akasztás mellett mintegy három-négy-száz kép elhelyezésére elegendő. Az épület még nincsen teljesen készen, az előcsarnok freskóiból is még csak kettő látható, úgy hogy ez alkalommal inkább csak az egyesület programjával és kiállításával foglalkozunk.

A Művészház már eddig is eredményes multra tekinthet vissza, melynek nagyobb jelentőségű sikereiről mi is minden ízben beszámoltunk olvasóinknak. Első kiállításain egy esomó olyan fiatal festőt mutatott be, kik azóta már neves művészekké lettek, majd az impresszionista kiállítás következett, a hol a művészettörténetnek éppen azt a fejezetét mutatták be, mely teljesen hiányzik nyilvános gyűjteményeinkben. A zsűrimentes kiállítás ötletnek jó volt, ha nem is szült nagy meglepetést, a mit viszont annál többet hozott a magyar festők kollektív kiállításainak sorozata. Ezek, de köztük főként Rippl-Rónai József, Kernstock Károly és Vaszary János gyűjteményei nemcsak azért, mert három érdekes művészi egyéniséget tártak elénk, hanem mert festészetünk egy újabb kialakulásának kezdetével ismertettek meg, valóságos szenzációként hatottak.

Elárulták azt, hogy a francia impresszionizmus és pleinairizmus keltette újabb magyar festészet lassanként más irányban kezd tovább fejlődni. Mintegy két évtized alatt megtanulták a mi festőink mindazt, a mit a francziáktól megtanulni lehetett és számos egyéni és faji vonással gazdagították is az impresszionizmus történetét. De aztán nem következett be elpsoványodás, mert az újonnan szerzett eszközökkel az impresszionizmus közvetlen céljain túlteső feladatok megoldásához fogtak, újra feltámadt a komponálás, a látott természettől függetlenebb alkotásnak, a festéssel való köl-

tésnek vágya s megszületett már az iskola neve is: az expresszionizmus kifejezés.

Ezeknek az újabb törekvéseknek érvényre jutása, azaz a közönséggel való kapcsolatának megteremtése kezdetben meglehetősen nehéz volt. A multa visszatekintő leghatalmasabb képzőművészeti egyesületünknek, a Képzőművészeti Társulatnak, kebelében egy pár év óta dúló és gyakran a közönség elé kerülő viszálykodást éppen az eredményezte, hogy a konzervatívabb elemek az új kísérletekben pusztán csak eltévelyedést látva, nem akarták őket a társulat kiállításain szóhoz juttatni. A megújulás utolsó határát körülbelül a francia impresszionizmus klasszikus korának merészégei tették, a mi azontúl terjedt vagy egyáltalában nem, vagy csak küzdelmek után kaphatott hajlékot a Műcsarnokban. A Művészház azonban kezdetől fogva alkalmat adott az újabb irányok érvényesülésére, de viszont áthághatatlan feltételül szabta meg a művészi tehetség kérdését is s ezért erősen megválogatta a kiállításra kerülő művészeket. Új palotájában rendezendő kiállításai programjával is ezt a kettős elvet tűzte ki: támogatni az új törekvéseket, de csak, ha érzékesek és hozni irányától függetlenül mindennemű, de csak jó művészetet.

Ezzel elérte azt, hogy most olyan magas művészi színvonalú kiállítást rendezett, a milyen évek óta nem volt fővárosunkban. Végre láthattunk sok festő munkájából is összeválogatva olyan gyűjteményt, melynek alig van egy pár kivetni való darabja. Már kiforrott, megállapodott művészeink közül elsőrangú szép képekkel szerepelnek Mednyánszky László, Katona Nándor, Glatz Oszkár, Körösfői Kriesch Aladár, Kosztolányi Kann Gyula, Olgyay Ferenc, Rippl-Rónai József, Zádor István, Dobai Székely Andor.

De az ezeknek sokszor méltott művészen kívül is sok tapasztalatot nyújt a kiállítás éppen az újabb törekvések felkarolásával, melyek a magyar festészet érdekes tovább fejlődéséről tanuskodnak. Még nem régiben, alig egy-két évvel ezelőtt is a tájképfestés erős túlsúlyban volt a mi kiállításainkon a figurális ábrázolások felett. Hova tovább megszoktuk, hogy a művészetnek ezt az ágát egy-két jól rosszul sikerült arckép próbálja csak helyettesíteni, a

mi nem is volt kárpótlásnak tekinthető, hiszen a portait céljai egészen mások, mint az emberi alakot a maga egész jelentőségében a világba állító képeké. A mi az ilyen természetű képek közül mégis elénkbe került, nem sokat jelentett, mert vagy a haldoklóban levő történelmi festészetnek, vagy a még vértelenebb művészeti eklektikusoknak élettelen alkotása volt.

Időközben azonban a pusztá benyomásokat kereső és ábrázoló tájképfestés lassankint háttérbe kezdett szorulni, egyre-másra sűrűbben bukkantak fel a figurális képek és mindinkább erősebben hangzik nálunk is az a csatakiáltás, mely a nyugati művészetben jóval régebben támadt: szabaduljunk meg az impresszionizmustól, mely az epigonok kezében éppen oly lélektelen sablonná kezd válni, mint akármelyik más festői irány.

Ezeknek az új törekvéseknek szolgálatába állott több tehetséges festőnk, a ki addig teljesen benne volt az impresszionizmusban, mint Kernstock, Vaszary, Rippl-Rónai, vagy egy időre beléesett, mint Csók. A legiatallabb nemzedék pedig már egészen ezeken a nyomokon indul. Ebben az új stílusért való küzdelemben már nagy eredményeket értek el Kernstock és Rippl, Vaszary még tovább küzd és forrong. Nagyszerű rajzai és kész képei még nem állnak egy színvonalon. A fiatalabb stíluskeresők munkássága még egyenetlenebb. A legkiforrottabbnak Kádár Béla látszik, ki sajátos és egyéni kifejezésmóddal fest, Páldy Zoltán kissé archaizál bibliai kompozícióban, de mégis eredeti tud lenni. Remsey a Cranachok korába tér vissza. Van Goghra emlékeztet Boromissza Tibor. Akad bizony a fiatal forrongók között néhány, ki nem sok tehetséggel kergeti eszményeit, de ezekért kár volna a többit megtagadni.

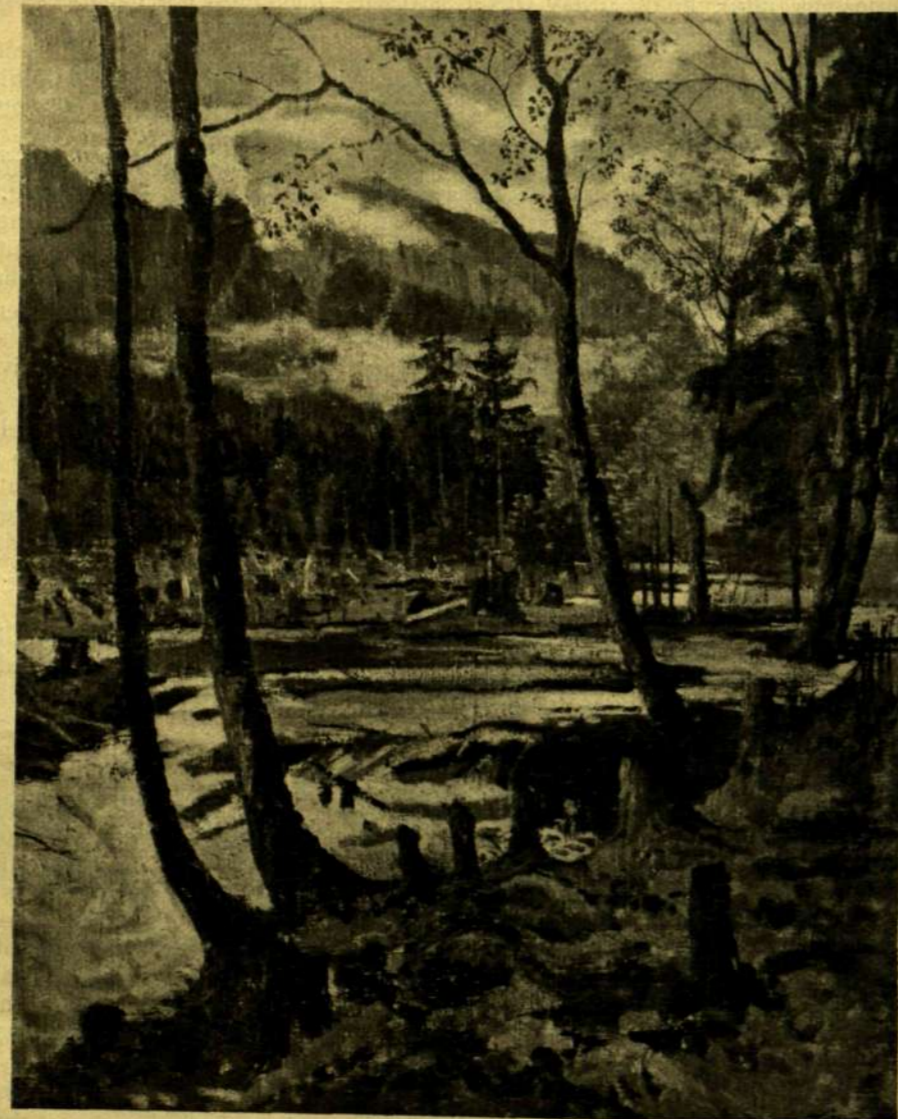
A megállapodottabb nyomokon haladó festők között is akadnak itt figyelemreméltók. Csáktornay Zoltán, Scheiber Hugó, Szigeti Jenő, Ziffer Sándor, E. Lengyel Lóránd friss és művészi dolgokat küldtek.

A szobrászat ezen a kiállításon háttérbe szorult, pedig Csikász Imre, Vedres Márk, Medgyessy Ferenc, Lányi Dezső szobrai jobb rendezést érdemelnének.

Farkas Zoltán.

Glatz Oszkár: Anya gyermekével.

Katona Nándor: Hegyi patak.

Bárány Mednyánszky László: Hegyi táj.

Kosztolányi Kann Gyula: Tájkép.

A MŰVÉSZHÁZ FELAVATÓ KIÁLLÍTÁSÁBÓL.

VÁNDORLÁSOK.

(Aladin első szerelem.)

Irtta MAJTHÉNYI GYÖRGY.

A reggel könnyes szemmel ébredt. A hegyek gözölögtek az éjjeli esőtől és nagy, lomha lepedőkben lógott rajtuk a felhő.

Aladin szomorúan nézett ki az ablakon. Sírní szeretett volna. Szép terveit, — legalább a mai napra — elmosta az eső. Pedig milyen szépen elgondolta tegnap elalvás előtt az ágyban ezeket a kis vándorlásokat. Reggel korán fog ébredni, gyorsan felöltözik és reggeli nélkül, észrevétlenül kisuhan a parókia kis kapuján. Erre mindjárt kiér az országútra. És látta az országutat, a napsugárral telehíntett földeket jobbra és balra, a dolgozó népeket, a jegenyest, a harsogó Garamot és aztán a várost, főterén az Irénk házával. És szinte érezte a remegést is, a helyet akkor érzett volna, ha véletlenül Irént is megláthatja.

Kis szívét csüggedés fogta el, a mikor kinézett az udvarra. Az erős eső fölzártta a földet és a parókia udvara egész kis tenger volt. A béregyerekek föltűrt ingecskéiben visongva gázolták át a vizet, ázott tollú kacsák bukfencztek benne és egyszer valamelyik béreasszony is térdig emelt szoknyákkal ment át a pajtából a lakásába. A fehér lábszárak kizökkentették egy pillanatra a szomorúságából, de a mikor a béreasszony eltűnt, Aladin megint a felhőrongyokat vizsgálta. Az eső egyre szitált belőlük és semmi reménye nem volt arra, hogy elálljon.

— Ilyen időben mégsem lehet Véghalombá gyalogni, — gondolta és egészen vigasztalanul állott a szobában.

Odakint most megcsendült a reggeli misére hívó harang szava és nemsokára meglátta az ablakon át nagybátyját is, a mint az istállóból jövet téglákra rakott padlókon igyekezett föl a házba. Aladin elébe ment a tornácra és köszöntötte.

A plebános még néhány utasítást adott a reá itt várakozó béreseknek, aztán megkérte Aladint, segítse őt ki a reggeli misénél és ministráljon. Aladin készségesen beleegyezett a nagybácsi kívánságába és néhány perc múlva egy nagy szürke esernyő oltalma alatt megindultak a közeli templomba.

A templomszolgá egy tiszta, piros galléros karinget keresett ki a fiókból és felöltöztette őt. Közben segített a plebánosnak is. Aztán kezébe adta a nagy misekönyvet. Az oltáron már égtek a gyertyák, de a színes üvegablakokon oly kevés fény áradt a templomba, hogy alig lehetett látni a padokban ülőket a sekrestye ajtajából. Nehány tót paraszasszony járt mindössze a reggeli misékre. Csak vasárnaponként telt meg egészen a templom hajója. Most is kevesen voltak. Itt-ott láttak csak egy főkörtöt a padra borulnat, az egyik mellékkoltár előtt pedig valaki a rózsafüzért morzsolgatta.

A nagybácsi is elkészült már és Aladin megrántotta a csengettyű szelést, himzett szalagját. Az éles hang visszhangot verve szaladt végig az üres hajón, a kórusról pedig dübörögve, nagy nyeffentések között szólalt meg az orgona. A kántor, rosszul sikerült előfutamon után, egy régi szent énekbe kezdett.

Az oltár előtt Aladin a szokásos helyre térdelt és a latin imákra gondolt, a miket — azt hitte — elfelejtett már. Közben mosolygva konstata, hogy a nagybácsi rosszul öltötte föl a casulát. Nyugodt szemmel vizsgálta a himzett, nehéz selymet, az oltár egyszerű diszeit, az elhagyatottan és vigasztalanul pisllakoló árva gyertyalángokat. Oldalt, egy Mária-szobor előtt friss buzavirágcsokor feküdt. Aztán az oltárképre tévedt a szeme. Szűz Mária ült ott a trónusán, kék palástba öltözötten, karján a gyermek Jézussal. Körülöttük pufók képű, meztelen angyalkák röpködtek és harsónakát fújták. A templomablakok üvegfestményei is szenteket ábrázoltak. Különösen a jobboldalt vizsgálta sokáig. Ez egy csodaszép női alakot ábrázolt, vékony vetretű aranykoronával a fején, mely színű bíborhában, a melyet fehér, széles prém szegélyezett a nyak körül. Hófehér lába sarutlan volt, jobb kezével egy karcú jogart fogott át. Arca tündökletesen szép volt. Valami cso-

dátos borzongást érzett, valahányszor föltekintett rá.

Imáiban ezért folyton el-elakadt és erősen összerendezte, a mikor a pap kifélt fordult az áldáskor. Egy izben a könyvet is elfelejtette az oltár másik oldalára átvinni.

Oh, azok az elfátyolozott tekintetű szemek. Ki lehetett ez a nő, a kit szentül avattak e keskeny orrczimpákkal, e kéjes tekintettel és érzéki szájjal? Vagy csak a festő álmodta ilyenek?

A mise már a vége felé járt és Aladin reszketve állott a helyén. Egyszerre csak azt látta, hogy a kép kezd meglevenedni. Az arcz tompa színét valami különös tűz futja alá, a száj mintha mosolyra ébredne és a szemekből bizsergető sugárhullámok szaladtak le egyenesen az ő kis, megzavarodott szívébe. Most a ruha színe is kivirult és az egész ablak lángban állott. Egyszerre megértette a csodát.

— A nap, a nap! — Majdnem elküldte magát. És a szíve dobogását a torkában érezte. Ebben a pillanatban elfelejtette a képet, a melybe már majdnem szerelmes lett és már csak Irénre gondolt, a kibez rögtön el fog menni, mert már nem esik az eső, kisütött a nap és a sár most már nem is olyan nagy baj. De azért még egyre nézte a képet és mivel most már Irénre is gondolt, egyszerre észrevette, hogy hasonlít hozzá. Ez a szőke, selyemfényű haj, az egyenes orr, a keskeny czimpák mind az övé is. Csak a nézése nem az. Vagy Irén is tud talán így nézni?

Már-már gyötörni kezdte magát, de ekkor véget ért az istentisztelet és ő sietve ment a sekrestyébe, hogy minél előbb útra kelhessen. A nagybácsi nem értette e sietség okát és meg akarta pirongatni a figyelmetlenségéért is. De Aladin ekkor már kint volt az utcán és szívdobogva, boldogan nézett föl a helyenkint szép kékre mosott égbe. A nyugati égen ugyan még nagy gomolyokban törtek egymásra a felhők, de az eső elállt, a nap kisütött és Aladin gondtalan lallázással vágott neki a sáros országútnak.

Az út egy kis kavicsdombnál, mindjárt a czigányputrik mögött, kanyarodóhoz ért és ezentúl a falut sem láthatta már, ha hátrafordult. A széles völgy fekkent előtte, dús, megöntözött vetéseivel, a melyeket a nap aranyosra csókolat. Baloldalt, a dombok alján a Garam füzesei húzódtak és az emberek, a kik ilyenkor rendszeren a földjeiken munkálkodtak, az eső miatt, csak most mentek munkára.

Aladin szorgalmasan kerülgette a sarat és közben arra gondolt, hogy mégis csak kényelmesebb volt tegnap a nagybácsi batárján megnenni ezt az utat. És aztán eszébe jutott, hogy a szülei elutaztak-e még tegnap este Véghalomból? Az útszélén dolgozó emberek abbahagyták egy percze a munkát, a mint a közelebbé ért. Aladin az itteni szokás szerint köszöntötte őket:

— Pán boh pomáháj! (Isten segítsen meg.)

A jámbor tótok megváltak zsiros kalapjaiktól és visszamondták az áldást.

Aladin folytatta az útját. Már a jegenyestorba érkezett, a mikor egy parasztszeker utolérte és a gazda ülésel kínálta meg. Fölkapaszkodott hát a zörgő alkotmányra és igen mulatságosnak találta, hogy minden tiz-husz lépésre köszöngethettek a parasztoznak, a kik ilyenkor hűségesen abbagyárták a munkát és sokáig utánuk néztek.

«Laurant gépkovács» czimzett kis kocsmánál aztán barátságosan elbúcsúzott a vén szekeresőtől és gyalog ment be a városba. A kis szíve most már erősebben kopogott és fölhajította a vért az arczába. Minden szembejövőről azt hitte, hogy azért néz rá, mert tudja, hogy ő Irén miatt jött be. Az ismerősöknek már messziről kitért; félt, hogy nem tudna hazudni, ha megkérdeznék tőle, miért is jött ma ilyen sárosan Véghalomba, a mikor a szülei elutaztak és neki a nagybácsiánál, falun volna most a helye.

A piaczon egy kofánál körtét vett, mert éhes volt. A reggelije pedig talán még most is ott állt az asztalon a nagybácsiánál. Elmosolyodott, a mikor arra gondolt, hogy talán keresni fogják; és az a tudat, hogy ő most egy kicsit tilosban jár, büszkévé tette néhány percze.

Aztán bement a sétatérre, leült egy padra,

szemben az Irén ablakaival. A sétatéren virágoztak a hársfák, édes, boldog illat szállongott a lombok között. Az emberek jöttek-mente, hangosan beszélgettek és nevettek. Némelyek a kert árnyas útján sétáltak körbe, mások csak keresztül mentek a sétatéren, mert az a város közepén fekkent és így az egyik útja szinte utcának szolgált. Aladin a körtét majszolta és a fák lombján keresztül figyelte Irén ablakait. Az egyik ablak még csukva volt és csak a szoba mélysége tükröződött benne. Aztán, a hogy az idő mulott, lassankint kivilágosodott. A nap megtánczoltatta benne a sugarait és az ablak szákrázott a tűzben. Most már nem tudott beledézni és gyakran hunyorgatott a szemével. Félt, hogy Irént nem fogja láthatni és egész testében remegett az izgalomtól. Egy kicsit előrehajolt a padon, azt hitte, hogy a lombokat a szél épen a szemsugár útjába hajtja és ekkor egy alakot vélt látni az ablak mögött. Melypiros köntöben, fehér prémekkel a nyak körül...

— Hisz ez a templomi kép!..

Fölugrott a padról és kiszaladt a kertből. A lélegzete elakadt, nem tudta mi történt vele. És e néhány pillanat alatt, a míg a kert bejáratához s azon át az útra ért, száz lehetőség is átvillant az agyán. Hogy csak káprázat volt az egész, ezt gondolta először. De aztán már mintha az arczára is emlékezett volna, az érzéki pillantására, a rövid orrczimpákra és a vékonymezésű szájra. Igen, lent az a fehérség a sarutlan lába volt. Most, az utolsó pillanatban, mielőtt az útra ért, a honnan tisztán láthatta az egész képet, — már erősen hitte, hogy csakugyan látta és nem káprázat, nem a zaklatott idegek játéka volt csak az egész jelenség.

Lihegve a pár lépésnyi futástól és idegeinek folytonos lázától kimerülve, ért az útra, közvetlenül szembe az ablakosokkal és azt látta, hogy Irén ablaka is nyitva van már és ő maga fehér pongyolában hajol ki rajta.

Nem tudta magának megmagyarázni az előbbi káprázatot.

— Istenem, mi történt velem, — gondolta és ment, csak ment, félt öntudatlanul már, az ablak felé. Fél-sem mert nézni jóformán és a mikor a kalapot megemelte, érezte, hogy reszket a keze.

Irén kedvesen köszöntött vissza, de Aladin ezt alig látta. Most már piros volt az arca és a lépései is megkeményedtek. Ugy csinált, mint a kinek sürgős útja van és meggyorsította a járását. Egy utzakeresztződésnél, a hol — azt gondolta, — már nem figyelheti senki, megállt és visszafordult. Rettenő gyengének érezte magát, az embereket olyan nagyoknak és formátlanoknak látta, mint lázas álmaiban. Nem tudott gondolkozni, nem tudott mit csinálni. Sírní szeretett volna. De az utcán mégis röstelte volna, ha sirva látják. Pedig a sirás már nagyon fojtogatta és ő gyöngye volt most, nem tudott az idegeinek parancsolni. Ekkor szemébe ötlött a tér másik oldalán a ház, a melyben a szüleiivel lakott. Átment és mivel senkisé látta meg, beosont a folyosóra, ott leült a hideg kőre és alaposan kiserita magát.

Egy negyedóra múlva, a mikor rendezte magát, megint kisurrant az utcára. Megkerülte a sétatérre és úgy ment Irén ablakai alá. Még egyszer akarta látni. De Irén nem volt az ablakban. Fél-alá sétált egy párszor és arra is gondolt közben, hogy fölmejj hozzá.

— Jobb lesz mégis, ha máskor megyek, — gondolta aztán és még egyszer elbúcsúzott az ablakoktól.

Aztán ment, ment, keresztül a városon, át a hidon, ki az országútra. Fejét lehajította, kezeivel nagyokat lóbált a levegőben és nem érezte a perzselő déli napot. Csak azt érezte, hogy most már mindig így lesz. Utána kell menni, akármilyen messzi lesz is, szenvedni, gyötörödni, ajultan sírní kell utána, úgy, hogy ő meg ne tudja. Neki kell adni a gondolatain kívül minden szívdobogását és lélekzetvételét. Be kell szívni a levegőt utána és megcsókolni a földet, a melyen járt. És egyszer talán meghalni, — úgy, hogy ő meg ne tudja...

Boldog boldogtalansággal a szívében ment a jegenyék alatt.

Delet harangoztak, a mikor a falu áhi ért.

Mahmud Sefket az új nagyvezér.

Enver bey.

Nazim pasa, az agyonlőtt volt török hadügyminiszter.

AZ OSMÁN NÉP HŐSEI.

— Enver bey és Mahmud Sefket pasa. —

A megvert és megalázott török nép úgy érezte, hogy betelt végzete, s készült a sors utolsó csapására, hogy elvész és gyaur kézre kerül a régi szultánok városa, Drinápoly is. Gyönyörű meceszejével és serti sirjaival. A végzet a küszöbön állt, a nemzetnéacs elkerülhetetlennek mondotta ki az áldozatot, s már összeült a minisztertanács, hogy megpecsételje az európai Törökország sorsát. De az isteni bölcseséggel évezredes temploma, a Hagia szofia, meceset előtt egyszerre mozgalmasság támad; megjelenik fehér lovon egy levente, néhány tüzesszóval jelt ad az indulásra s társaival, néhány katonatiszttel és háromszáz török ifjúval a palota felé tart, hol a minisztertanács folyik. A palota kapujában a levente leszáll lováról s az őrség utat nyit előtte és társai előtt, mert Enver bey ő, az oszmán nemzeti öntudat legendás ifjú hőse, a csatáldzai török hadak egyik vezére, ki a szultán, visszafogadva kegyébe, nemrégi ezredessé nevezett ki. Enver bey kised csapatával felsiet a lépcsőn és megzörgeti a tanácskozó terem ajtaját. Mozgalmasság támad a folyosón. A terem ajtajában megjelenik hadsegédeivel a csatáldzai fővezér, Nazim pasa, a hadügyminiszter, s látja: hiszen ez lázadás! Enver bey, a kis ezredes áll előtte, ki nemrég meg akarta parancsolni neki, hogy mondjon le a vezérségről s engedje át helyét olyannak, ki meri s tudja is folytatni a háborút. Szóváltás, lövöldözés támad. A hadsegéd Enver beyt veszik czélba, Enver bey hívei visszálónek, s a hadügyminiszter holtan esik össze. A kis ezredes pedig, kilenez holttesten át, most már a tanácssterembe lép, a nagyvezért lemondásra kényszeríti, aztán az egész miniszterium lemondó okirattal a kezében, a szultán elé járul, ki ámulva látja a fordulatot; a lemondást elfogadja s kinevezi nagyvezérévé, kit Enver bey e méltóságra a forradalomnak minden formáságot legázoló parancs-

szavával javaslatba hoz: az ottomán nemzetnek imént még üldözött, nem kevésbé ünnepelet hőst, Mahmud Sefket pasát. És Európa egyesült hatalmainak kívánságaival szemben teljesült az, a mit a kis ezredes, a harminczkét éves Enver bey kívánt.

Öt éve most, hogy a török birodalom sorsában egymást érik a drámai fordulatok s ez öt év eseményeiben ez ifjú szabadsághős vezető a végzet útján nemzetét. Európa túlhatalmával vívja harcát ez idő óta, mindig győz, s az ügy, melyre felteszi életét, végül mindig elbukik. Ez volt eddig Enver bey végzete. Öt évvel ezelőtt társával, Niazi beyjel, ő tüzte ki a forradalom zászlaját Szalonikiban. Megbuktatta Abdul Hamid szultán rendszerét s az akaratot, melyet az angol király és az orosz czár a híres revali találkozáson Törökországra diktált. A véres szultán, lelke ellenére, alkotmányos országgá tette a török birodalmat. Mikor összeült az országgyűlés, Enver bey nem kívánt mást magának, mint hogy katonai attasénak mehessen Berlinbe a török nagykövetség mellé. Társa, kivel együtt alapították meg Szalonikiban az egység és haladás pártját, Niazi bey, katonai attasénak Bécsbe ment. Nem telt bele egy év és Abdul Hamid szultán újra kezdette a régi játékokat, s ellenforradalmat támasztott az ifjú-török uralom ellen. Mikor álnok terveinek kétségtelen jelei mutatkoztak, Enver bey hirtelen elutazott Berlinből, Niazi bey pedig Bécsből. Szalonikiban termetek, ott, a tisztikarral megegyezve, szervezték a híres hadjáratot, melynek végső állomása Konstantinápoly, czélja Abdul Hamid szultán megbuktatása volt. Vezérségre egyikük sem áhított, a büntető hadjárat vezetését Mahmud Sefket pasa, Szaloniki katonai parancsnoka vette kezébe. Ez habozva vállalkozott a feladatra, de aztán ragyogó vezéri talentummal hajította végre tervét s a hadjárat végén Abdul Hamid szultán trónját, hatalmát veszítve, az Allatini villa számkivetésébe jutott Szalonikiban.

Az ifjú-törökök hatalmának most már nem

volt korlátja. Mahmud Sefket pasa a birodalom hadügyminisztere lett, Enver bey pedig, mint a ki dolgát végezte, a győztes hadjárat után, melyet őrnagyi rangban ő is végigharcolt, visszatért katonai attasénak Berlinbe. De az új rend nem verhetett otthon erős gyökereket. Hatalmasak voltak az ellenségei — a régi rend — s nem voltak a nagy birodalom kormányására hivatott szervező talentumai. Mahmud Sefket pasa is az egyoldalúság hibájába esett. Mindenáron az ujak érvényesülését akarva elősegíteni, üldözte a hadsereg tisztikarában a régiakat s hivatottakat és előbbre vitte az ifjakat, sokszor tehetségtelemeket. Ennek következtében hangulat támadt ellene a tisztikarban s így alakult meg a katonatiszti liga, melynek, a tripoliszi szerencsétlen háború idején, döntő része volt Mahmud Sefket pasa és az egész ifjú-török rendszer megbuktatásában.

A tripoliszi háború ismét a küzdők sorába állította és szembe helyezte az olasz hatalmasság akaratával a fékezhetetlen szabadsághősöt. Alutakon, az afrikai sivatagon át Tripoliszba jutott, szervezett, úgyszólván a semmiből, százezer fönyi arab sereget, mely sok, nehéz akadályt vetett a hadviselés legmodernebb eszközeiben gazdag s hatalmas flottával támogatott olasz hódító útjába. Ez Enver bey itt is győzött, a török ügy végül itt is elbukott. A lausannei szerződés Tripoliszt és a berberséget átengedte az olasz győzőknek. Enver bey kétségbeesetten tért vissza Törökországba, megbékült a szultánnal s ezredesként a trákiai csatasorba állt. És most ismét szembe került Európa akaratával. A Fényes Kapun már összeült a végzetes minisztertanács. Ekkor megjelent fehér lován a palota előtt Enver bey s új fordulatot adott az eseményeknek. A hatalmasságok akaratát megint nem teljesült, Enver bey, a szabadsághős, elérte célját és Mahmud Sefket pasa a legfőbb hatalmasság a török birodalomban. De a végzet lesben áll s Törökország sorsa sohasem volt kétségesebb, mint e győzelem után.

EGY KÉZRE VÁGYOM.

Jó olvasó, ki ülsz a lámpa mellett Akárcs én itt, most rád gondolok S akarki vagy, versekkel ünnepellek. Látom fejed, figyelmes homlokod.

Testvértelen és bánatos a költő Az életek, a szívek alkuján És néha ő, a magányos ödöngő Kétségbeesve nyúl egy kéz után.

Most a kezed kell — nincs kéz a világon, Mit így szorítanék, egy kézre vágyom; Az éjen át nyujtsd, légy akarki bár.

Gondolj reám és messze útjainkra S mondj, ki lehet, a ki e verset írta, Ki az a testvér és neki mi fáj?

Kosztolányi Dezso.

MENEKÜLŐ KURUCZ NÓTÁJA.

Sóbálványa lettem Házam dülésének, Szeretett jószágim, Csüreim, táraim Bús pusztulásának.

Nagy rámszakadásnak, A hirtelen vérszék, Futó, riadt úton Könnyben megforduló Visszatekintésnek.

Add, ó Uramisten, Hogy néman bolyongjak, Ajkamat szorító Dühvel, háborusan Átkokat ne mondjak.

Adjad én galambom, A kit most találtam, Hogy leljek feledést Két szép, meleg karod Vad karolásában.

Adjad, pocsék élet, Hogy ne legyek döre, Koczogjon a lovam Boros, csárdás úton Vidáman előre.

Add, én gonosz sorsom, Futván futyörérszkek S nagy erők aljain, Bujtató lápokon Hogy vissza ne nézzek.

Aly Endre.

A SZERELMES ÉNEKE REGGEL.

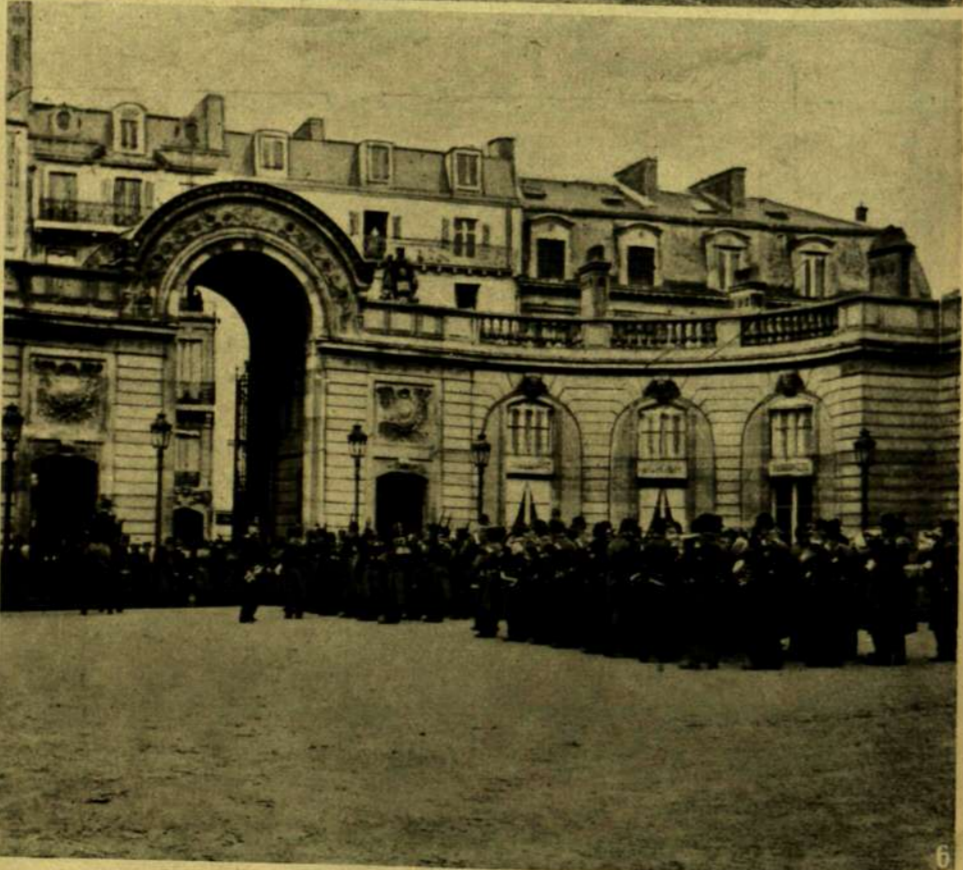
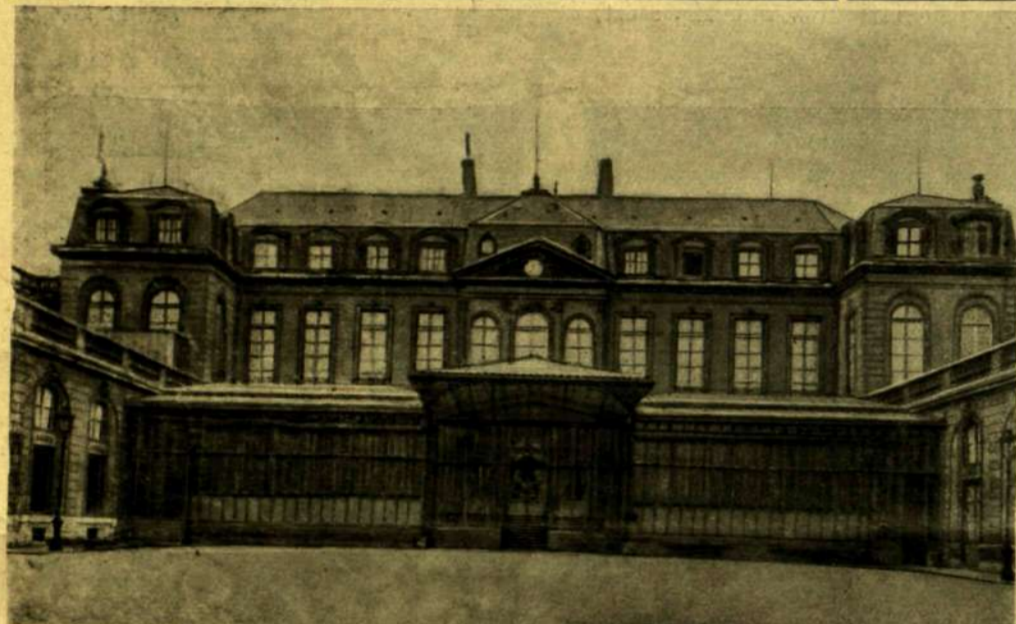
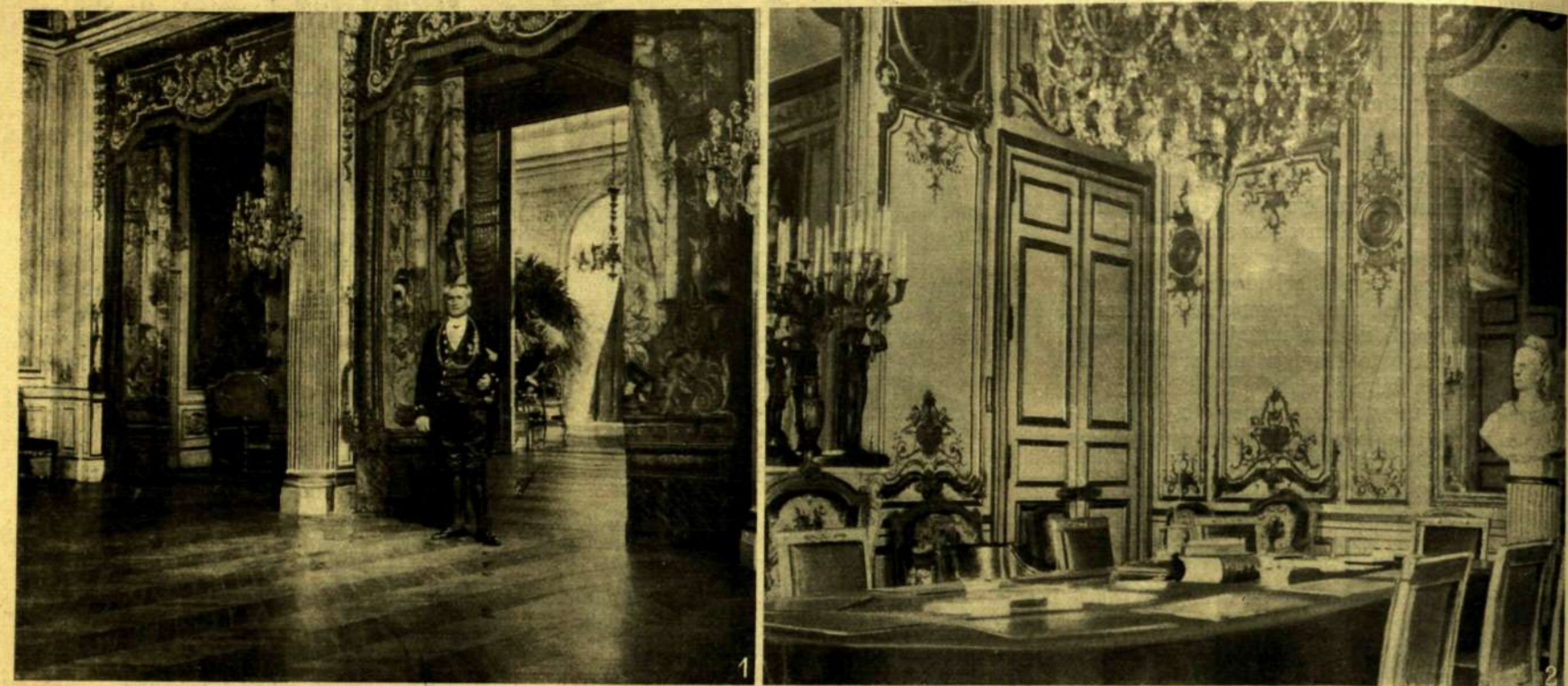
Ha győzve reggel álmon, lelki esondón Gondolatod, mint megtérő barát Főfénylik bennem: boldogan köszöntöm Mély elmém édes Dominátorát.

Ki Vágyaim Vezére — így köszöntöm — Vezette tikkadt vágyaim sorát Kútifőlyk, melynek vizével leöntöm Éltetemet, ezt az égő Szaharát.

Mert élttem csak egy égő pusztára lánza És lelkes tested benne dús ólva, Hol kettős kútra lelt a karaván.

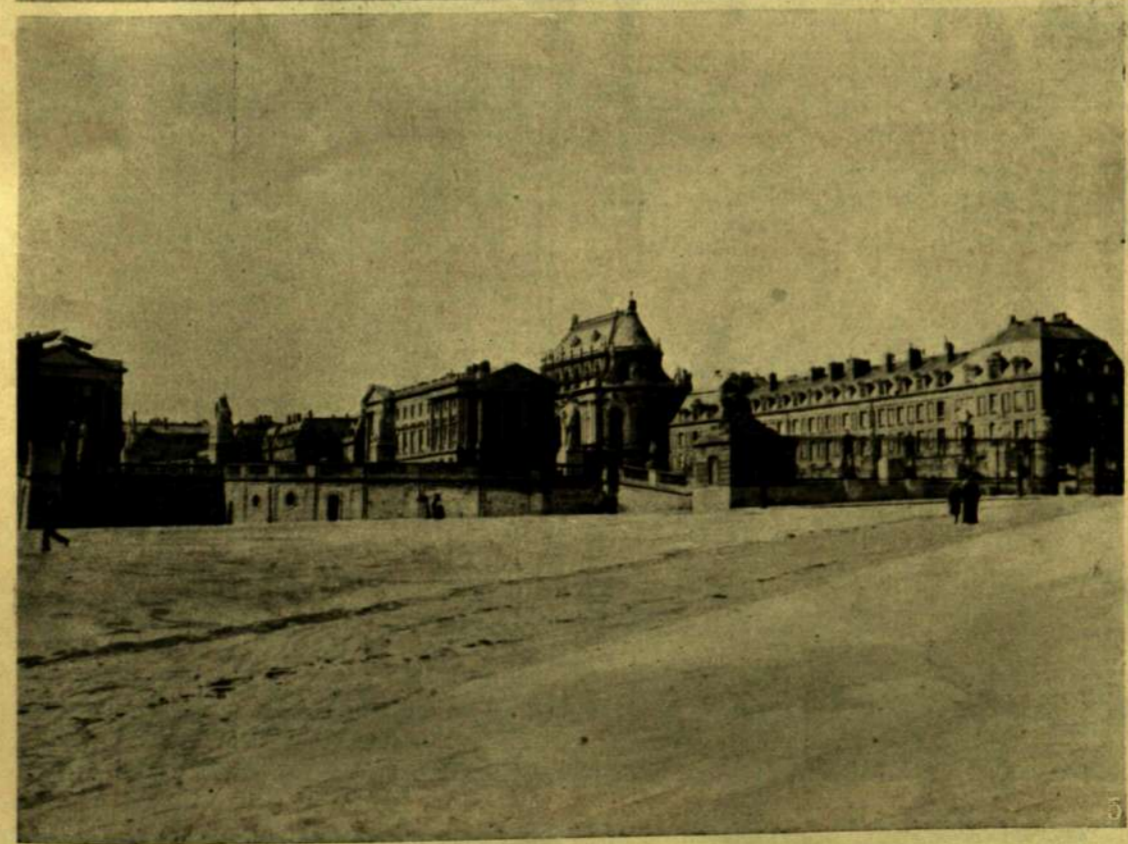
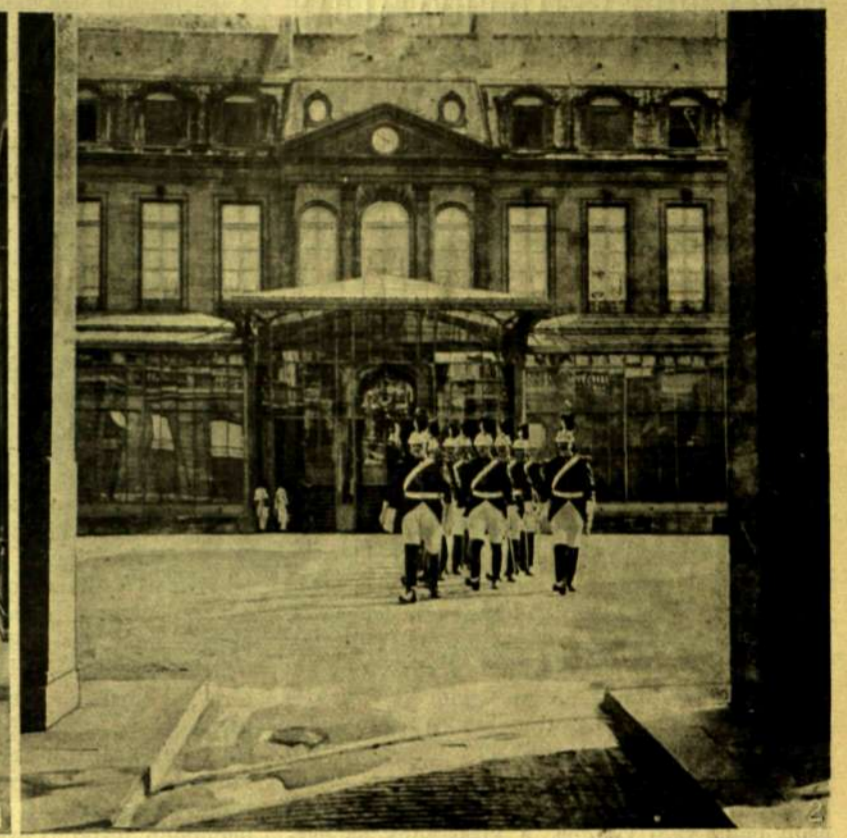
S gondolatod, hajtna hús vizére Lelkemnek nyáját, vágyaim vezére Mely lassan kél, mint Nap a Szaharán.

Babits Mihály.

1. Ünnepek terme az Elysée-palotában. — 2. Minisztertanácsi terem az Elysée-palotában. — 3. Az Elysée-palota az udvar felől. — 4. Az Elysée-palota főportása. — 5. Az Elysée-palota főkapuja. — 6. Őrszolgálat az Elysée-palotában.

A FRANCZIA ELNÖKVÁLASZTÁSHOZ.

1. Az Elysée-palota, az elnök lakóhelye. — 2. Gárdisták az Elysée-ben. — 3. A kongresszus tagjainak érkezése a versaillesi kastélyba. — 4. A közönség Versaillesben az elnökválasztás eredményét várja. — 5. A versaillesi kastély, a hol az elnököt választották. — 6. Egy farses elnökjelölt. Egy Hersant nevű polgár, a ki erővel jelöltetni akarta magát s a rendőrök taszították ki.

A FRANCZIA ELNÖKVÁLASZTÁSHOZ.

TISZTA MULT A KIADÓHIVATALBAN.

Egy napilapnak a kiadóhivatalában volt valami dolgom a minap. Sokan jöttek-mentek az igazgató és délutáni villanyvilágítástól sápadt helyiségben, barna rács mögött sűrűtek az alkalmazottak, fiatalberek és lányok, irtak, nagy üzleti könyvekben lapoztak, s irógépeken verték a zenétlen zenét. Egy fiatal leány jött be, sehogyse volt öltözve, sehogyse nézett ki, semmi különös nem volt rajta, csak ott ácsorgtam és észrevettem, hogy ő is bejött. Megállott az ajtóban, széjjelnézett és a szemközt való ajtó felé indult, a melyen arany üveg-betűkből ki volt írva: Igazgató. A leány be akart menni, de egy ott piszogó szolga megállította. A leány kinyitotta a balkezeben lógó kis fekete reticule-t, a melyeneket az egykoronás bazár kirakataiban látni, s egy kis összehajtogatott papírost vett elő. A szolga kibontotta a papírost, visszaadta a leánynak s a rácsvilág felé mutatott, abba az irányba, a hol egy nagy tábla lógott Levezetés felirással. A lány odament a Levezetéshez. Ott állottak legtöbben, a rács ablaka előtt, férfiak, egy-két nő, meg egy hordár. A rács mögött egy kis-asszony ült, az bajlódott velük. A leány odaállott közéjük, a várakozók egy kicsit összébbr húzódtak előle, a leány, kezében a papírossal, inkább unottan, mint kíváncsian nézett a rácsra belül való világba. A kis-asszony az asztalon felhalmozott levelek közt keresgélte, egymásután, gyorsan vette fel és tette le a leveleket. Ezekben a sajátosság jellegűekkel és számokkal czimezett levelekben sutog, epekedik, hizeleg, turbékol, sir, fenyegetőzik, csábit, esküdzik, kunyorál, alázkodik, alkudozik és öröng a szerelem, Budapest szerelme, az apróhirdetések szerelme. Mennyi nyomor és mennyi pénz, mennyi könnyelműség és mennyi boldogtalanság, mennyi szív és mennyi fajtalanosság, mennyi szemérmelenség és mennyi költészet, a kis-asszony kezei közt tünező levelek: milyen regény, az egész város, az egész élet... Végre rákerült a sor a leányra, beadta a rácsra a papírját, s míg a kis-asszony elintézi, a leány ordináré vörös kabátja gombjai közé dugja a jobbkezeit, mint Napoleon s kifejezés-

telen szemével a falakon csavarog. A kis-asszony kiszól:

— Tiszta Mult!

— Igenis — mondja a lány, mintha a nevével szólították volna.

— Egy korona tizennégyet fizet. A pénztárhoz. Odaad a leánynak valami kis czédulát, a lány körülnéz, meglátja hol a pénztár, oda indul. Tiszta mult... a kis-asszony egy pillanatig utánanézt, a gépirónó is megállítja az újját a levegőben, egy hivatalnok hátrafordul egy nagy könyvből, a hordár is megmozdította fáradt vén fejét, egy pillanat, tovább dolgoznak, semmi. A leány ott áll a pénztár előtt, egy czivkies ember elveszi tőle a kis czédulát.

— Tiszta Mult — diktálja hangosan magának. Egy korona tizennégy fillér.

Tiszta Mult odaadja a pénzt, kezytlenül piszkos, rágott körmű kezével. Miről álmodik ez a kéz? Finom virágszappanról, a mely fehérre és puhára surolja, drága parfümeseppről, a melyet a tenyerek szét fognak dörzsölni, kényes manikűr-ollókról, reszelőkről, rózsaszín festékről, szarvasbörkefőről, a melyek tündöklőre bevezik a körmököt s aranygyűrűről, mely erősen megöleli az újját, s benne opálról, vagy zafírról, vagy türkiszről, vagy talán villámló gyémántdarabról? Vagy csak valami vékony ezüstgyűrűt szeretne ez a piszkos kéz, legfeljebb futtatott aranyat, nefelejéskövel vagy piczike lánczon függő szivecskével? Vagy nem is gondol gyűrűre ez a kéz, csak valami nagy darab puha és ragadós cukrászteményre egy körüti cukrászdából, a melynek kirakata előtt bámészkodni szokott a krumplis kenyéren felöltött Tiszta Mult? Mit képzel, ki fog eljönni tiszta multjéért, a mit itt kihozott a piacra, s betett a kis papírosra. Gróf jön hintón, vagy bankár automobilon, vagy vidéki úriember jön gyorsvonaton, vagy katonatiszt jön paripán, vagy mérnök jön fiakkereken, vagy főpinczér jön konfison, vagy fiskális jön vilamoson, vagy szolid hivatalnok jön gyalog? Képzetele, szíve, lelke vagy micsodája érzi és sejt, hogy mi következik most rongy kis életében? Nem tűnődött soha szüzi tánciskolán, piruló bálon, valceren, legyezón, tarka, papír-

guirlande-on, tubarózsa-bukétán, menyasszonyságon, fiakkere lakodalmon, mikor a kocsis ostorára virágot kötöznek? Vagy nem álmodott soha valami szent és örült odaadásról, életét, ajkát, ölelő karjait, tiszta multját dobogó szívvel, dalolva és suttogva, tánczlepekében vinni a ligetbe egy mozi-gépészszel vagy kabaret-színészzel? Tiszta Mult, Tiszta Mult.

A pénztárnok nyugtát ad a leánynak, czivkerek mögül belenéz az orczájába. A leány beletesz a nyugtát a reticule-jébe, köszön és megy a kijárat felé. Kinyitja az ajtót és eltűnik. Az ajtót nem kell behúzni maga után, a kiadóhivatalnak szabadalmazott önmagától záródó ajtaja van, az ajtószárny lassan indul a leány után, a szabadalmazott, önmagától záródó ajtó valami fojtott nyöszörgéssel megy vissza, valami gépies sohajjal.

Szép Ernő.

REMÉNYSEG.

Az elmúlásnak bús gondolatával,
Borongó ősi délutánon:
Kibékít egy mosolygós, nyájias arcú,
Egy szép, hitető, csalfa álom.

Hogy itt e földön nem hiában éltem;
Mint hegedün, a húr szakadtán,
Hangja tovább rezg, a húr-lelkeképpen:
Emlémem, ennyi, föntmarad tán!

S egy-egy merengő, bús magános ember,
Verses könyvemmel a kezében,
Álmaimat majd tovább szóví-fonja,
Félig álmodva, félig ébren.

S egy-két dalom, hű szerelmesek ajkán,
Éhesendül majd holtom után is...
S lesz szív, a ki az én szívemmel érez,
Azután is, — őh azután is!

Tudom, hogy én e hű testvér-szívekben
Föntmaradok diadalommal...
A győzhetetlen halált is legyőzöm,
Egy-egy halavány, halk dalommal!

Szabolcska Mihály.

HÓHÁNYÓ PARASZTOK. — Pólya Tibor rajta.

A SZERELEM AZ ÉN BŰNÖM.

Francia regény. (Folytatás)

Dinner után a szalonban lord Standigate mellett ült a kanapéra:

— Christiane kisasszony? Mért nem vegyül a vig ifjúság közé, mely odalent beszélget és élveledik?

— Csak társalkodónó vagyok uram, félek, hogy terhükre volnék.

— Így pedig nem fogja megismerni a különböző érdekes angol típusokat. A legkülönbözőbb fajtájúakat láthatja itt. A Closeburn-ok például a legtüszább skót fajt képviselik. Régi edinbourgi családból valók, kastélyuk a Lundee-tó partján szakasztott olyan, mint a milyeneket romantikusan Walter Scott énekelt meg. Nemzeti viseletükben kellene ezt a három gyereket látni, hogy az ember testi szépségükről fogalmat alkosson, azt lehetne mondani, hogy mi angolok becsületesek, hidegek, korrektek vagyunk, az ired hízogók és mézes-mázosak, de a skótok, kivált az előkelő származásuk, ellenállhatatlanul vonzóak, másukat semmi féle más nép között sem lehet találni. Valóságos regényhősök: gyengédek, de férfiasak is úgy, hogy férfiakat, nőket egyaránt megigézik. Hatalmas varázslók. Byron atyai ágon skót származású volt, Stuart Mária nemkülönben. Csak hogy ezeknek a csillogó természeteknek lelke mélyen nincsen mindig — hogy is mondjam csak — nincsen mindig becsületes lelkiismeret.

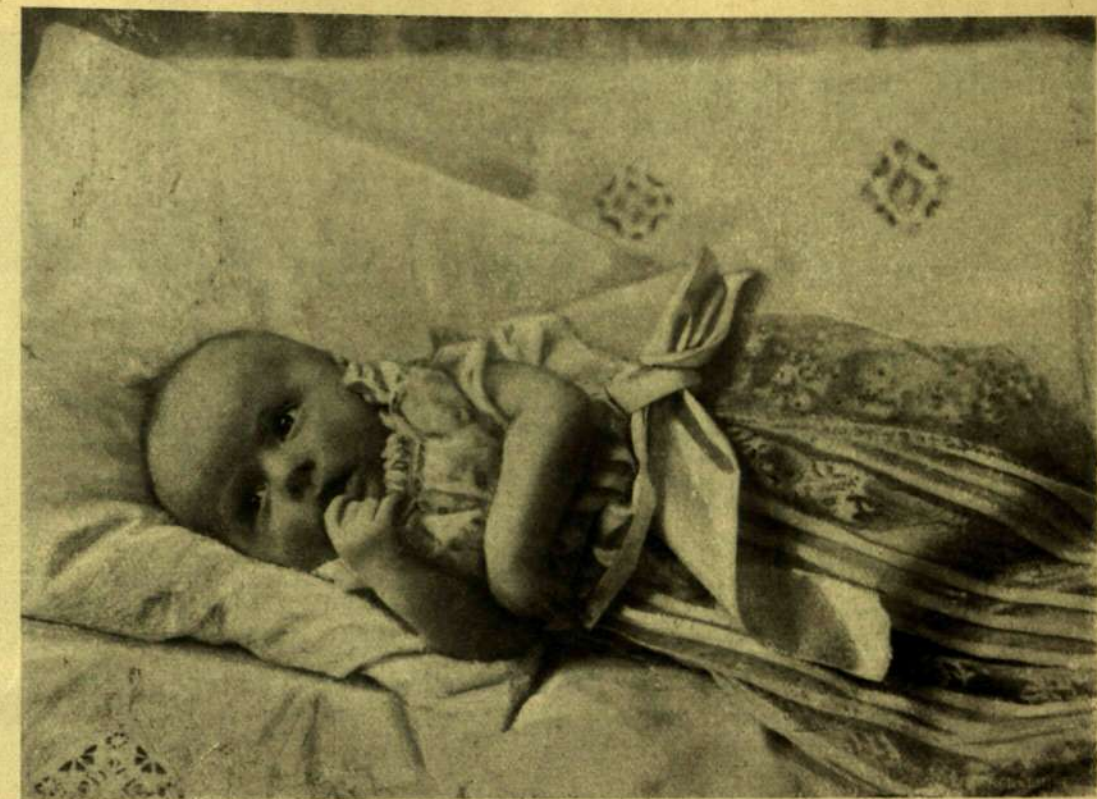
— Kedves uram! egészen nyugodt lehet, hogy nem szándékozom ilyenfajta varázslatról meggyőződést szerezni, távol fogom magam tartani azoktól, kik értenek hozzá — különben köszönöm önnek bölcs figyelmeztetését.

— Mily finom érzésű ön, kedves Christiane kisasszony. Csakis az teszi oly nehézé az ön helyzetét, hogy szép.

— Ez csak jóindulatu túlzás.

— Nem az gyermekek. Ön bájos, korántsem mindennapi, kecses, még pedig annyira, hogy ezeket a fiatal angolokat mind sorra meghódíthatja. Ne vegye rossz néven azt, a mit most közölni akarok önnek. Az utolsó napokban több ízben feltűnt nekem, hogy William Closeburn gyakran öre szegezi szemét. Lehet, hogy ez csak képzelt veszély, de nekem nagy fájdalmat okozna, ha itt bármily szerencsétlenség érné, mert az én ajánlatomra jött ide. Ön élénk eszű, könnyen visszavág, fiatalága bizonyos búskomorsággal párosul — s e két dolog eredménye nagyon csábító. Én pedig csak azért érzem magamat feljogosítva övni önt, mivel tudom, hogy teljesen támasz nélkül áll.

— Érttem, uram, és köszönöm. Tartózkodóan fogok viselkedni, még nem szoktam meg

AZ ÚJSZÜLÖTT LEENDŐ TRÓNÖRÖKÖS ELSŐ FÉNYKÉPE. FERENCZ JÓZSEF OTTÓ FŐHERCEG, KÁROLY FERENCZ JÓZSEF FŐHERCEG ÚJSZÜLÖTT FIA.

teljesen az önmegtágadást — de talán helytelenül viselkedtem?

— Dehogy, kedvesem. Szándékosan semmit sem tett, hogy magára vonja Closeburn figyelmét, de hiába, mégis csak nagyon vonzza őt, mert szépsége már önmagában is elég ehhez — a mi pedig nem az ön akaratán múlik. Nemcsak Closeburn, de én magam is hatása alatt állok, sőt mások is. Ön nem tehet róla, de mi sem. Még csak egyet akarok lelkére kötni: hogy bármi baj is érné, azonnal értesítsen.

Megindultan fogtam meg az öreg lord kezét, de épen midőn köszönetet akartam neki mondani, Winifred sietett hozzám:

— Jöjjön, miss Christiane, a Mireille első felvonásának karéneket szeretnők énekelni, kísérsen minket zongorán.

Aztán, hogy elsiklott tekintete a mi fejünk felett, ezt a felszólítást intézte valakihez, ki hátunk mögött állott:

— Jöjjön maga is, szintársulatunknak pártalan tenorja!

Felkel-e s meglátom a szóbanforgó tenor: William Closeburnt. S mialatt ő beleegyezése jelül a fejével bólint, zavartan töröm fejem,

hogy vajjon nem hallotta-e meg lord Standigate szavait?

Abban reménykedtem, hogy talán Winnievel egyidőben lépett be, míg egy kis inczidens után, melynek miss Emily volt felidézője, ettől a reménytől is elestem. A fiatal leánynak Mireille szerepét kellett volna énekelnie. Minden erejéből igyekezett a bevezető recitativ részt jól előadni, de a Magalival való duó már sehogysem ment. Egy hanggal mélyebben kellett kísérenem, de végre is kijelentette, hogy ma nem tud énekelni. Lord Closeburn Vincent szerepét énekelte. Belekezdett, a kar követte, de mivel Emily csak tovább szobdott, egy kifejezhetetlenül türelmetlen mozdulattal így szólt:

— Ha már sehogysem akar, kedvesem énekelni, talán akad a hölgyek között valaki, a ki lesz oly szives megalázkodni és énekelni e szerepet.

— Persze hogy, kiáltotta Winnie. Christiane tudja, sőt nagyszerűen éneklie ezt az áriát. Mindenki helyeselt, csak Emily nem.

Nem szabadhattam oly balga módon mint ő, bele kellett egyeznem. A duó jól sikerült, nagy tetszést arattunk vele. A társaság szétszóródott és én épen rendbe raktam a hangjegyeket, midőn a hercegnő lord Closeburn karján a zongorához lépett, hogy éneketem magdicsérje. Ez végtelenül jól esett nekem. Anyyra bizonytalannak érzem magam helyzetemben, annyira aggódom mindig, hogy nem tartóztatom eléggé vissza magamat ebben vagy amabban, hogy szerfelett hálás voltam szerencsekivonatáért.

Teázni híttak. A halba mentünk, mivel a mióta annyire megszapordultunk, ott szolgálják fel a teát. A hölgyek után indultam én is, midőn lord Closeburn ekként ajánkozott:

— Megengedi, hogy karomat ajánljam?

Fürkészve tekintett reám. Most először vettem észre a tekintetében, hála lord Standigate figyelmeztetésének, rossz szándékát, mely tőlük nyájaskodás mögé akart rejtőzni. Nem tudom, mily cinizmus adott nekem e pillanatban erőt, hogy e daczos emberrel szemben biztosnak éreztem magam. Szégyenkezés nélkül, merőn tekintetem a szemébe, de mig ekként dacoltam véle, szívem csak úgy libegett a keblemben. Egy pillanatig, egy percig, egy évszázadig tartott-e ez? A lord ajka remegni kezdett. Ez a kis mozdulat a valóság tudatára ébresztett. Arczom annyira elárulta ekkor undoromat, hogy ellenfelem zavarodottan, bambán ismételte a kérdését:

— Megengedi, hogy karomat ajánljam?

— Köszönöm, nem fogadhatom el.

— Miért?

— Mert! Nálunk Franciaországban e szóknak annyi árnyalata van — válasszon közöttük. Gúnyosan elmosolyodtam, mert nem akar-

Az asztal végén Morel belügyi államtitkár, mellette Bourély pénzügyi államtitkár, Morel gyarmatügyi miniszter, Steeg közoktatási miniszter, Jonhart külügyi miniszter, Briand miniszterelnök, Klotz pénzügyminiszter, Dupuy közmunkaminiszter, Fernand Dávid földmívelési miniszter, Chaumet postai államtitkár, Guist'han kereskedelmi miniszter, Barthou igazságügyi miniszter, Etienne hadügyminiszter, Bandin tengerészeti miniszter, Besnard munkaügyi miniszter.

HADITENGERÉSZETÜNK HIDROAEROPLÁNJAI A FIUMEI TENGERÉSZETI AKADÉMIA KIRÖTÖJÉBEN, A HOVA POLÁBÓL ÉRKEZTEK. — Pallai fényképe.

tam túlságosan jelentékenyvé tenni e néma jelenetet.

— Néranis kisasszony, remélem máskor több szerencsém lesz s nem kell megküzdenem francia «árnyalatokkal». Ez a «mert», mely oly édesen csengett ajkán, soká nem fog kimenni fejemből! Egészen rózsaszínű lett az ajkán. Mert? — Persze épen mostanában óvták önt én tölem. Ugy-e? Csak hogy mégsem kell engem valami emberevő szörnynek tartania, mert még senkit sem faltam fel.

— Vannak ám azért még mai nap is szörnyek, kik a nélkül, hogy felfalnának valakit, nem egy fiatal leányt bajba döntenek.

— Bajba? Aligha! Ugy hiszem, hogy azzal még nem döntünk senkit bajba, ha megvalljuk, hogy csodáljuk, hogy...

— Kevesebb csodálat és több tisztelet jobban esnek!

— Kettős csodálatom jelül nemcsak hódolat, hanem tiszteletem is az öné.

Meghajlik előttem s én magam lépek be a hallba.

Szeptember 25.

Ma reggel a napot Winnienek adott enkleckével kezdtem, aztán együtt kilovagoltunk. Maud O'Reilly, az öt nőtestvér legkedvesebbike és lord Closeburn tartottak velünk, a ki nagyon figyelmes volt kedves tanítványomhoz, és mintha egyáltalában ügyet sem vetett volna reám. A diplomáciában ezt a megtévesztés politikájának nevezik. Tíz órára visszatértünk reggelizni, étkezés után pedig felmentem lady Richmondhoz, kit köszvényes fájdalmak szorította szorította. Épen a pap volt látogatóban nála, kit ritkán látni a kastélyban. Egyszerű lélek, a kit aligha ösztökölt valaha is a megismerés vágya, mert mindent rá bízta a jó Istenre, ki úgyis mindent ismer. Azok közé tartozik, kik megtört szívvel is folytatni tudják létezésüket. Kedvesített lett valamikor s ezért küldték Addingtonba; csöndes áldozat szegény, ki békésen és hallgatagon viseli keresztjét.

Lunch után három órakor lord Standigate unokaöccse jött meg. Igazi angolnak, igazi londoninak látszik. első sorban is sportember és nem is több annál. Tiszteletére tenniszetünk, miközben Peart Closeburnnel szemben egyes játékokban elég jó sikert értem el. Mindenki meglepődött lapos ütéseimtől; a játszmában ötöt nyertem hét ellen; eredménye szörnyű étvágy volt az öt órai teán.

Midőn visszatértem lady Richmondhoz, a léposón lord William Closeburnnal találkozom.

— Hová siet Néranis kisasszony?

— Kötelességemet teljesíteni.

— Most? Micsoda az?

— Lady Richmondnak felolvasni

Szeptember 26.

Lady Richmond gyógyulófélben van, ismét elfoglalta helyét nagy karosszékeben a családi szalonban. Reggel óta szakad a zápor, mindenki otthon maradt. Nem könnyű dolog unatkozó embereket mulattni, ha kétségbe vannak esve, hogy másféle idő jár, mint a hogyan kívánják. Szerencsémre a fiatal leányok egyrésze nagy buzgalommal flirtolt, úgy hogy legalább ezekkel nem kellett törődöm. Különben darabokra kellett volna szakadnom, hogy mindenkit mulattni tudjak. De az erőlködésen, melylyel felvillanni láttam gonosz szándékát. Nyugodtan kérdeztem:

— Lord Closeburn úri modornak tartja az ilyen beszédet?

Arcom igen komoly, sőt kissé szomorú kifejezést öltött, midőn a szavakat kiejtettem. Ezért a szép skót hátra lépett, nem állotta el tovább utamat és valami bocsánatkérő szót mormogott. Felmentem, de valami aggodalom szorongatta továbbra is torkomat. Mivel bátorítottam fel ezt az embert, hogy meg nem szűnik üldözni engemet? Talán beszédeimmel biztattam fel, vagy viselkedésem eshetik kifogas alá? Izgatottságomban, a helyett hogy jóakarómhoz lady Richmondhoz nyitnék be, a kimért lady Surrey ajtaján kopogtatok.

— Asszonyom azért kerestem fel, hogy megkérdezzem, vajon a mai napig nem talál-e kifogásolni valót viselkedésemben?

— Semmit sem, Néranis kisasszony. De mért kérdi ezt tőlem?

— Csakis azért, mert lelkiismeretem gyakran teszi azt a szemrehányást, hogy úgy viselkedem, mintha egyenrangú volnék lady Winifreddel, mintha nem tudnám magam teljesen beleélni új rangomba. Azért jöttem tehát, hogy megkérjem: a mely pillanatban helytelen volna viselkedésem figyelmeztessenek.

— Megnyugtathatom kisasszony, hogy magartatása kifogástalan s nem hiszem, hogy ily figyelmeztetésre valaha is szükség lesz.

Elmosolyodott, az én szivemet pedig nagy öröm fogta el. Búcsúztam s nyugodtabb lelkiismerettel mentem lady Richmondhoz. Krisztus követéséből olvastam fel neki. S a miközben hangom hullámzásából álomba ringatózott az öreg hölgy, ajtatatosan olvasom fel magamnak hogy:

«A földi lét napjai rövidek s bitványok, tele vannak gyötrellemmel és szorongatással. Az embert tömérdek bűnnel szennyezik be, tömérdek indulatba sodorják, ezer aggodalommal, ezer gondtal terhelik, hiúságról hiúságra úzik, lázálom tömegével csalogatják, tévedésekbe döntik, munkába törik, kisértésbe viszik, gyönyörökbe fullasztják, szegénységgel gyöttrik. Oh, mikor érnek véget e gyötrelmek?»

— Szomorú lehet ily remek időben! Nem jöhetne megcsodálni a napnyugtát?

— Lehetetlen. De ez a séta nagyon jól fog esni Winifrednek, a ki a kék szalonban van, keresse fel őt és beszélje rá!

— Lehetetlen? Remélem, hogy legalább máskor el fog jönni.

— Ne számítson egy más alkalomra sem. Nem rendelkezem időm felett.

— Úgy hát erőszakkal kell egy szép napon ielvnnem?

Merőn a szemembe nézett, tekintetében újra lelket akarok önteni este a szegényes lelkű társaságba, megérezem, hogy mennyire kihűlt bennem az ifjúság tüze. Végre játszani kezdünk. Lord Closeburnt és engemet jelöl ki a sors, hogy a találos kérdést megfejtsük. El kell hagynunk a hallt, hol az összegyűlt ifjúság tanácskozik, s a természetrajzi gyűjtemény termébe megyünk, hogy ott várakozzunk, míg behívják minket. Sohasem néztem szívesen ilyen halott állatkeret. Lehet, hogy sokat ér ez a gyűjtemény is, de a magas, falnak támaszkodó szekrények, koporsószerű nagy asztalok ellenszenvenessé tették nekem a helyiséget. Szegény szomorú állatok! Porlepte tagjaitokat nem tudjátok többé megtisztítani! Üvegszemetekkel, melyek örökre mozdulatlanok, erőltetett, merev testtartásokkal, a mint szembenálltok velem, mily furesák és neveltségesek vagytok! Mentől tovább nézek, annál jobban idegesít mozdulatlanságotok.

Lord Closeburn ekkép szakítja meg merengésemet:

— A firt Franciaországban is nagyon divatos, ugy-e Néranis kisasszony?

— A firt? Kissé. De mégis csak Anglia a hazája.

— Csak kissé? Csodálkozom. Én úgy tapasztaltam, hogy ott elterjedtebb, mint Angliában.

— Lehet. De erről én nem tudok felvilágosítást adni. Franciaországban vannak körök, hol a firt ismeretlen.

— És ön sohasem flirtolt, Néranis kisasszony?

Melyen a szemembe nézett. Szép szeme megtelt nyájassággal és kissé lehűnt szempillájával úgy mérsékelte annak csillogását, hogy kifejezhetetlenül vonzó kifejezésűvé vált tekintete. Vérem gyorsabban kezdett keringeni, egészen megzavarodtam, habár feltettem magamban, hogy közömbös maradok. Halk hangom megismételte kérdését:

— Sohasem flirtolt?

Megaragudtam rá és szemére, mely mintha a lelkem mélyén kutatna volna gondolatot s a melynek csak az én számomra volt ilyen pillantása — és szárazon feleltem:

— Soha!

— Bámulatos!

Az arczátlan! Anyira hatalmában hisz már engemet, hogy máris önkívületbe kell esnem, mert úgy tetszik neki, hogy csinosnak talál?

— Ön oly csábító!

Ez már túlságos tolokodás volt. Elérkezett a pillanat, hogy megleckézetsem. Kissé fenhejázó arczot öltve feleltem:

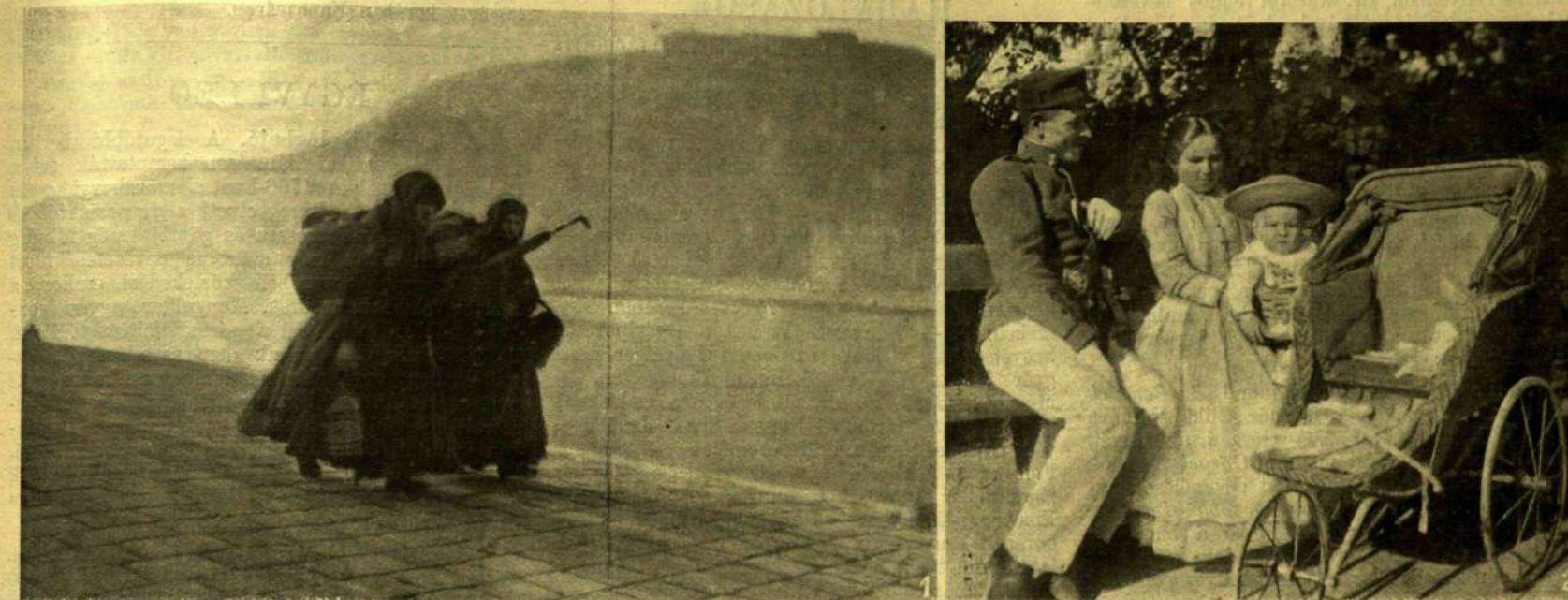
— Szeretném, uram, ha nem értene felre engem. Ha mindenáron ki akarja magát tanítani a francia szokásokra — hajlandó vagyok felelni önnek, de csakis akkor, ha sem a kérdésben sem a feleletben nem lesznek személyes vonatkozások. Nem türhetem, hogy sorsom, mely ellen amúgy is küzdök, alkalmat és módot adjon, hogy úgy viselkedjem önnel szemben, a hogyan nem szabad, ha becsületemet érintetlenül akarom megőrizni. Ez az egyetlen vágyom egy szeplőtlen családi név fakult dicsőségén kívül. «Nem adja meg magát», ez volt ősem jelmondata, melyet I. Ferenc adott nekik, midőn grófi rangra emelte őket, mert hősi módon védelmeztek egy várost. Nem gögömben mondom önnek mindezt, hanem hogy végre is belássa: valamikor még talán egyet-mást megengedhettem volna magamnak, midőn nemcsak születésünk, de társadalmi állásunk is egyenlő volt, de most lady Winifred társalkodónőjének semmi sincsen már megengedve.

— Mért fogadta el ezt az állást?

— Az ön kívánsága szerint ugyan mit kellett volna tennem?

— Felgyenesedtem s most már én néztem fűrészeve az ő szemébe. Lord Closeburn szaggatottan válaszolt:

— Bocsásson meg kisasszony, szerfeletti meg-

1. A hajnali piacra siető környékbeli svábasszonyok. — 2. Erzsébet-téri idill. — 3. Kutyavásár a központi városháza udvarán. — 4. Ebéd az utcán. — 5. Külvárosi utcagyerekek.

SZÉKELY VLADIMIR ÉS TABORI KORNÉL «AZ UTCA BÜNEI ÉS ERÉNYEI» CÍMŰ DÁRABJA AZ URÁNIA-SZÍNHÁZBAN.

kap helyes magartatása, nem is tudom, hogy tudtam magam ennyire elragadtatni — azt sem tudom mitől — hogy ily durván viselkedtem.

Mosolygva közbeszóltam:

— Durván és kíméletlenül.

— S még méntsem sincsen egyéb csak az ön csábító bajjossága.

— Ugyan, hagyja abba! De térjünk vissza a hallba. Jócskán megvárakoztattak minket a hívással.

— Igaza van. Egészen elfeledtem, hogy találos játékokat játszunk.

Kinyitottam az ajtót. Nagy meglepetésünkre a hall üres volt. Átmentünk a szalonba, de alig-hogy átléptük küszöbét, mindenki reánk bámult. Éreztem, hogy elszápadok, midőn lady Guildfordot és miss Emilyt összeszűgít és nevetélni láttam. Lord Closeburn teljesen megőrizte lélekjelenlétét s így szólt:

— Milyen bájos gondolat, hogy minket felültettek! Csak hogy mi kitaláltuk az önk szándékát, midőn hallottuk, hogy a hallból kivonulnak. Ezért segédkezet nyújtottunk tréfájukhoz és szép lassan végignéztek az üvegszekrényeket. Lady Surrey az ön madárgyűjteménye egyike a legérdekesebbeknek.

Fennhangon folytatta a hercegnőhöz intézett szavait; ezalatt elég időm volt, hogy vissza-nyerjem önuralmamot és Winniehez csatlakozzam. A naiv gyermek egyáltalában nem értette meg, hogy mire irányult az az áruló művelet, melyet sógornöje és miss Emily főztek ki ellenem.

Nem tudtam ezen incidens emléktől szabadulni, mert elárulta, hogy engemet és lord Closeburnt számos vonatkozásba hoznak egymással. Mivel pedig köztünk házasságról szó sem lehet, a dolognak sértő színe kezd lenni. Az a tudat, hogy valamitől ily tréfákat követnek el velem, szinte elviselhetetlen, mert így még leányváltomat sem becsülik.

Segíttetem Winifrednek kitölteni a teát, hogy nyugodtságom ezalatt visszanyerjem, és elrejt-

sem zavaromat. Milyen kegyetlenek is tudnak csak lenni egymással szemben az asszonyok! összeesküdenek egy társnőjük ellen, akárcsak a gyermekek, kik a kezükbe kerül állatot kegyetlenül, lelkiismeretlenül agyonkinözzák. Csak játékból, persze csak mulatságból, hogy áldozatuk végső vergődésében elgyönyörködhessenek.

(Folytatása következik.)

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Neked kedves. *Milóty* István novellás könyvében van egy elsőrendű íróhoz méltó, erővel és művészettel megírt novella, *A vizsgálat* című, melyet a kötet élére is tett az író. Egy mindennapi tragédia van benne megírva: a sikkasztásban bűnös falusi nótárius, a ki a könnyelmű emberek módjára fásult egységűséggel megélebe bizonyos sorsának s mikor már semmivel sem hártatja el bűne következményeit, az öngyilkos fejeverez nyúl. A hogy ez az alak és egész története nyomról-nyomra az olvasó elé van állítva, a hogy a hangulat ügyszólván mondatról-mondatra megsűrűsödik a robbanás pillanatáig s a hogy a jegyző körüli alakok, a családja, a falusi környezet minden egyes tagja néhány vonással meg van elevenítve, — szóval az egész novella eseményeinek egyszerűségével, meglevenítve erejével a legjobb novellához méltó, a melyeket mai irodalmunk fel tud mutatni. *Milóty* István többi novellái nem érnek fel ezzel az egygyel; kellemes, okosan, jókedvvel, élénken és gondos feldolgozásban előadott történetek, de nem mutatnak sem a világ szemléletében, sem az előadás módjában jelentékenyebb egyéniséget. Könyvedés és frissesség van bennük mindig, de inkább az újságíró frissége és könyvedése, apró ötletek alapuló helyzetek, vidám anekdota kacsalábán forgó történetek, nem sokkal több mondani való, mint a mennyi egy hírlapi croquisba belefér. Az elmélyedés hiányzik belőlük, a dolgok és emberek lelkébe való bátor belemarkolás s ez csak annál nyilvánvalóbb a többi novellában, mert az elsőben megvan s így a következőkben is jogot tartunk rá. *Milóty* a falusi élet eszmekörében érzi magát legbiztosabban, nem szakadt el a vidéki élettől, érzelmileg benne él, sze-

reti és élvezni tudja, megfigyeli, nem bírálja, inkább a kedélyes, rokonszenvező humor hangján szól róla. Legkedvesebb témája, mely legtöbb novellájában ismétlődik, hogy miképp változik meg a külvilág, a környezet képe az emberben a szerint, a mint megváltozik a hangulata; alakjai anekdotikus típusok, többnyire nem új felfedezések a magyar élet alakjainak nagy változatosságából, hanem mindenki által ismert típusoknak variánsai. Az egész könyv főképen mint ígéret figyelemre-méltó, egy kiváló tehetségű fiatal író első könyve, a ki minden bizonynyal még teljesebb és jelentékenyebb dolgokat is fog hozni.

Skála. Ozorainé Kálmán Margit e címmel egy komédiát adott ki, a mely nem egy tulajdonságával magára vonja a figyelmet. Hét, kissé lazán összerasztott képből dramatiszálva játszat el egy jól elgondolt történetet, néha meglepően élénk dialógussal és itt-ott szembetűnő drámaírói érzékekkel. Hogy a munka a közönség részéről is érdeklődésre talált, mutatja, hogy most már a harmadik kiadása jelent meg.

Edisonról nagyobb népszerűt adott ki *Balla Ignác*. Teljesen népszerű, a legszelebb értelemben vett nagyközönség számára írta s a fősúlyt nem Edison találmányainak technikai vagy közgazdasági magyarázatára veti, hanem életének anekdotikus elmondására. Beszél gyermekkoráról, 13 éves korában kifejtett lapszerkesztői munkásságáról, táviró hivatalnokai szerepléséről, első találmányairól majd az utánuk következőkről, mint a telefon, az izzólámpa, a fénymű és mozgókép, — mindig a találmányok keletkezésére fordítva figyelmét. Leírja orangei laboratoriumát, ott-honát, anekdotikus vonásokat közöl róla. Több kép is díszíti a könyvet.

A *Magyar Könyvtár*, *Radó* Antal vállalata három érdekes füzetet adott ki új sorozatában. Az egyik *Marcel Prévost* novellája, a *Missette*, a népszerű francia írónak, ki különösen a fiatal hölgyek, lányok, asszonyok dolgaival szeret foglalkozni, egyik újabb és igen mulatós munkája, melyben egy fiatal bájos francia leánya mondja el volt angol nevelőnőjéhez intézett levelek alakjában életének eseményeit, szerelmi eselődését. A novellát *Császár Ernő* fordította. A másik füzet *XVII. századi történelmünk egyik legfontosabb forrásművét*, *Griff* Bethlen Miklós önéletrajzi adja

bő szemelvényekben, dr. Károlyi János bevezetésével és gondos jegyzetével. A harmadik füzet végül Henry Bernstein egyik darabját, a nálunk is sikert aratót Az édes otthon-t közli Ábrányi Emil fordításában.

A börtön felé. Gegus Dániel rendőrtanácsos, hozzájárító és ügyeskedő művelője a rendőrségi irodalomnak, A börtön felé című érdekes kis munkát adott ki a Tábori Kornél szerkesztése alatt megjelenő Nagyharang című vállalatban. Apró, ügyesen írt képek vannak benne a rendőrség életéből s azokról az emberekről, a kik minduntalan összeütközésbe kerülnek a rendőrséggel. A nagyvárosi élet mindenféle esesett alakjai vonulnak fel a könyvben, azok, a kik a rendőrségi rapportok és razzáliák rendezésére szereztek.

A Jó Pajtás. Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapja február 2-iki számába Benedek Elek és Lampérth Géza írtak verset, Zuboly érdekes dolgokat mond el Görgei tábornok gyermekkoráról, a tábornok saját elbeszélése alapján. Sebők Zsigmond folytatja Dörmögő Dömötör legújabb kalandjait, Lauber Dezső a budapesti hokki-versenyről mond el érdekes dolgokat, Elek nagyapó mesét ad, Pásztor József kedves gyermekvígjátékot, Rákosi Viktor folytatja regényét. Sok szép kép, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát. A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki, előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona, egyes szám ára 20 fillér. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. (IV. ker. Egyetem-utca 4.)

Új könyvek. Neked kedves. Novellák, írta Milotay István. Budapest, az Élet kiadása; ára 3 korona. Skála. Komédia, írta Ozorváni Kálmán Margit. Harmadik kiadás. Budapest, Singer és Wolfner. Edison. Irta Balla Ignác. Budapest, Singer és Wolfner. A Magyar Könyvtár új füzetei: 689. Marcel Prévost: Missette. Fordította Császár Ernő, ára 30 fillér. 690—691. Graf Bethlen Miklós önéletrajza. Szemelvények. Kiadta dr. Károlyi János, ára 60 fillér. 692—693. Az édes otthon. Dráma három felvonásban, írta Henry Bernstein, fordította Ábrányi Emil. Budapest, Lampel R. (Wodianer F. és fiai). A börtön felé. Irta Gegus Dániel. Budapest a Nagyharang kiadása; ára 1 korona.

HALÁLOZÁSOK.

Elhunytak a közelebbi napokban: VLACHOVITS György nyug. görög-keleti szerb főesperes, 87 éves korában Nagykikindán. Az öreg próta a szabadságharc idején honvéddá lett. — GLASER GÁBOR EDE budapesti magánzó, 95 éves korában Budapestben. — NYITRAY FERENCZ földbirtokos, Bars vármegye és Léva város képviselőtestületének tagja, 85 éves korában Léván. — Dr. DIAMANT MÓR tencsényi főbíró, 75 éves korában Tencsényben. — IDŐSEB MARTÉNYI FERENCZ ítélőtáblai bíró, Sáros megye törvényhatóságának és Kiszében város képviselőtestületének tagja, 74 éves korában Kiszébenben. — LEIPZIGER VILMOS, a Gyáriparosok Szövetségének alelnöke, az óbudai Leipziger-szeggyár főnöke, 73 éves korában Budapestben. — MENELLY KÁROLY m. kir. áll. fa és fém szakiskolai igazgató Temesváron. — NÉHMI TATAY JENŐ ügyvéd, 68 éves korában Kecskeméten. — SEIBOLD FRIEDRICH, a budafoki egyesült protestáns egyház főgondnoka, 68 éves korában Budafokon. — GARY EDE nyug. felső kereskedelmi iskolai tanár, 60 éves korában Budapestben. — MATIKÓ KONRÁD, a kegyes tanítótrend tagja, házi másodfőnök, nyug. főgimnáziumi tanár, 63 éves korában Podolinban. — EHMANN FERENCZ székesszévfárosi elemi iskolai c. igazgató, 61 éves korában Budapestben. — SZÉKELY György, az ifyfalvi kerület országgyűlési képviselője, 50 éves korában Sepsiszentgyörgyön. — PRAJNER KÁLMÁN szentei földbirtokos. — BAKOS JENŐ körjegyző, 32 éves korában Budapestben. — TÖVÍSI ELEK nyug. betétszerkesztő Nagykútnán. — FERENCZY ELEK, Hajdu vármegye nyug. főszolgabírája, 62 éves korában. — VOLARICH MÁTYÁS postamester, 62 éves korában Kisbérben. — ZIMMERMANN GUSZTÁV főgimnáziumi tanár, 29 éves korában Nagykunizsán. — Meszlényi MESZLÉNYI SÁNDOR posta- és táviró felügyelő, 61 éves korában Budapestben.

Özv. KÁLTENBACH FERENCZÉ, szül. Hofbauer Antónia, 77 éves korában Budapestben. — Özv. KNAUSZ BOLDOZSÁRNÉ, szül. Glocker Klótid, 72 éves korában Gyulafehérváron. — Özv. JAKAB PÉTERNÉ, szül. Buzáth Terézia, a mármaroszigei ügyvédi kamara volt elnöke özvegye, 66 éves korában Budapestben. — Özv. FÖRSTER EDÉNNÉ, szül. Kosáry Emilia Budapestben. — CSECOTKA MARIKA, Csecotka Károly, a «Slovenské Noviny» napilap szerkesztőjének leánya, 20 éves korában Budapestben. — Özv. ZUBRICZKY SZILÁRDNÉ, szül. Markovics Jolán, 79 éves korában Budapestben. — Özv. DUHA JÁNOSNÉ szül. Temesváry Beatrix, 55 éves korában

Szamosújváron. — SIPOSS GÉZÁNÉ, szül. Szűk Anna, 35 éves korában Kaposváron.

EGYVELEG.

* A legrégibb léghajó. A legutóbbi berlini nemzetközi aviatikai kiállításon bemutatták azt a léghajót, a melyet 1796-ban a wüzburgi csata után az osztrák hadsereg elvette a francziáktól. A léghajó, a melynek kosara és gömbeje még mindig jó állapotban van, már azért is nevezetes, mert ez a legrégibb levegőbeli közlekedési eszköz, a melyet valaha használtak. Mongolfier ugyan sokkal korábban találta fel a gázal töltött ballont, de ezt sokáig csak annak demonstrálására használták, hogy egyáltalán lehetséges emelkedni vele a levegőbe. Az első légi utazást egy teljesen felszerelt kosárral és ebben két emberrel ez a Berlinben kiállított léghajó tette. Érdekes megemlíteni, hogy eltekintve a hadi léghajóktól, a mai ballonok felszerelés tekintetében ettől a legelső utazásra használt ballontól alig különböznek.

A hölgyek és a tudósok egyetértene abban, hogy a Mme Rosa Schaffer, Wien, XIX., Hammer-schmidt-gasse 18. által fergalomba hozott szépitőszerek használata által a szépség és fiatalos színt az agykorog megőrizhetjük. Puder, krém, eau ravissant, állító és homlokoltó, rhodopis és konor egyetlen olyan hölgynek sem hiányozhatnak, aki szépségére igényt tart. A csodás hatás, mely már egyszeri használat után is mutatkozik, megtehető, az árak pedig nagyon olcsók. Ez a cím: Rosa Schaffer, Wien, XIX./2. elegendő.

Felhívjuk olvasóink figyelmét má lapunkban megjelent Simon Károly (Aussig a. d. Elbe) nemes ürgördülő kanári hirdetésére. Ezen nagytenyésztő kanáriai több kiállításon az első díjat nyerték.

Naponta új bőrápoló speciálisok keletkeznek; ezek azonban csaknem kivétel nélkül haszontalanságok. Egyedül a «Crème Simon» adja meg az arczbőrnek, a természetes üdvséget és szépséget. Több, mint 50 éve használják az egész világon, dacára a sok utáztatnak. A Simon-féle «Poudre de riz» (riszpor) és szappan kiegészíti a krém nagyszerű higiénikus hatásait.

Hölgyek öröme. A világhírű japán Neppon-poudre és crème a legtekintélyesebb szépségfőlk-Pár nap alatt a legrosszabb teint is havas rózsássá varázsolja. — «Neppon» a női szépség titka!

A diszkretné előkelő illat, mely a Gueldy-parfámot jellemzi, hódította meg a legmagasabb körök s ez teszi általánosán kedvelté ezen híres párisi különlegességet, mely (lásd má hirdetés) a bel- és külföldi cs. és kir. udvari illatszerüzletekben kapható. Párisi születésű szépségápolónő Budapestben. Felhívjuk t. olvasóink figyelmét a «Culture Parisienne de Beauté» (Váci-utca 78.) mai számunkban megjelent hirdetésére. Ez az egyetlen valódi párisi szépségápoló intézet, melynek vezetője Páris legelső intézetének kiténtető oklevelel bír, megkezdte működését és egy ingyen kezeléssel igazolja módszerének hatásosságát.

Szerkesztői üzenetek.

Somogyiszob. Cs. M. A. megfejtés rendben van. A második csoport nem a képtalányok, hanem az ugyanezen számban közölt fejtörő feladat megoldóira vonatkozik.

Jöttem a... Merő utánzás, mindennemű eredeti vonás nélkül. Girardini-fordítások. A fordítások merveik és feszesei, ezért a két költemény nem teszi azt a hatást, a melyet megérdemelne.

Az alkohol. Két vers. Dalok. Az elsőt az antialkoholista szaklap talán közölné, feltéve, hogy csak a tendenciára néz, nem pedig a vers szépségére. A többi teljesen jelentéktelen próbálkozás.

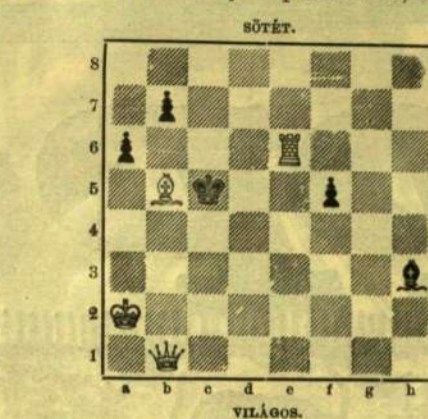
Éjféli dalok. Sok benne a zavar és keveset mond. Lehullott egy virág. Trágédia magva. Virágok szerelme. Nagyon is szereti a nagy szavakat, a melyek nem mondanak semmit. A költő nem szaval, — ez a poétika legelső törvénye kellene hogy legyen.

Kondorossy Margit. Nagyon költőienül elmondott, sekély leleményű történet. Milyen messze maradt a népbáldáktól, melyeket utánoz!

Szonettek egy nagyon szép asszonynak stb. Középszerű dolgok, nem emelkednek egy hajszállal sem a fölé a vonal fölé, a hol az irodalom kezdődik.

SAKKJÁTEK.

2834. számú főladvány Carpenter E.-től, Tarrytown.

Világos indul és a harmadik lépésre mattot ad.

A 2826. számú feladvány megfejtése Christensen V.-től.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Ke1-d1 ... Hg8-f6 1. ... b7-b5 2. Ve6-e4 ... 2. Ve6-e4 ... 1. ... f5-f4 1. ... Hg1-f2 2. d2-d3 ... 2. Ke1-e2 1. ... g4-g3 2. Ke1-e2

A 2827. számú feladvány megfejtése Friss Ottótól.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Fd4-e5 ... f5-f5 1. ... Kd5-e5 2. Bb4-d4 ... 2. Vg1-g3 ... 1. ... Hh6-f5 2. Vg1-g8 ...

Helyesen fejtették meg: Merényi Lajos. — Geist József és Stark Vilmos. — A «Budapesti Sakk-kör». — A «Budapesti III. ker. Sakk-kör». — Ludányi Antal. — Wychogrod Pál. — Beer Mór. — Gottlieb István (Budapest) — Németh Péter (Csongor). — Kintzig Róbert (Fakert). — Müller Nándor (Szombathely). — Hoffbauer Antal (Lipótvár). — Szabó János (Bakony-Szentlászló). — A «Győri Sakk-kör». — Székely Jenő. — Mészáros József (Győr). — A «Zborói Társaság». — A «Kálóczi Kátholikus Kör». — Vesztes Miklós (Zirc). — Ifj. Hubay Bertalan (Bodaszéplak). — A «Duna-földvári Egyenlőségi kör» (Duna-földvár). — Barcsa Mihály (Biharudvari). — Csolnoki István (Hajduhadháza). — A «Lebicei Gasztrologiai Kaszinó» (Lebice). — Lustyik János és Szivák János (Alberti-Iszta). — «Csengeri Kaszinó» (Csenger). — Király Mihály (Zenta). — Kunz Rezső (Temesvárd). — Budai Sakkos Társaság (Budapest). — Patkó Imre (Talpás).

A FEJTÖRŐ MEGFEJTÉSE.

Az 1-ső számban közölt fejtörő megfejtését be küldte még és így a sorsolásban is részt vett Rechner István.

Az 1-ső számban közölt fejtörő megfejtése: I. Páronként így állították a növénydekek: A E — FD — IG — CB — HJ.

II. Körbe így lehet őket egymás mellé állítani A E D G B J H C I F

A helyes megfejtők közül elsőnek Környei József másodiknak Demjén Mária neve huzatott ki.

KÉPTALÁNY.

A «Vasárnapi Ujság» 1-ső számában megjelent nagy képtalányok megfejtése:

I. Oh szerelmem, forró szerelem Forróbb mint a dél nyár közepén. Ha a nap ily tűzrel sütné ránk Rég elégett volna a világ.

II. Király vagyok most minden alkonyon A nap pirosló fénye lövel réám, A nap pirosló búcsú sugara Bitorra festi egyszerű ruhám.

A megfejtők közül elsőnek Bércsny Etelek, másodikként Thomka János, harmadikként Csók Mihály, negyediknek Zsoldos Károlyné neve huzatott ki s úgy nekik, mint a fejtörő nyertes megfejtőinek megküldte a kiadóhivatalunk a kisorsolt díszmüveket.

Felölös szerkesztő: Hoitsy Pál.

Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Vármegye-u. 11. Kiadóhivatal: Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

Advertisement for Foulard-selymet (Silk Scarves) by Schweizer & Co., Luzern U 24 (Schweiz). Includes text about quality and contact information.

Advertisement for Serravallo kina bora vassal (Serravallo's Quinine and Iron Wine). Includes text about its health benefits and contact information.

Advertisement for Schöberl-ágy (Schöberl Bed). Includes text about its quality and contact information.

Advertisement for GALEGOL, a medicinal product. Includes text about its benefits for various ailments.

Advertisement for TÖRLEY wine. Includes an image of a bottle and text about its quality.

Advertisement for CULTURE PARISIENNE DE BEAUTÉ. Includes text about its beauty products and contact information.

Advertisement for GUELDY. Includes an image of a woman and text about its benefits for various ailments.

Advertisement for Fog-Fog-Fog (Toothache relief). Includes text about its effectiveness and contact information.

Large advertisement for A dobhártya vibrációs masszázsa (Vibratory Massage for the Eardrum). Includes text about its benefits for hearing and contact information.

Advertisement for TÁTRAFÜRED (Tatra Spa). Includes text about its location and contact information.

Advertisement for SALVATOR lithiumos gyógyforrás (Salvator Lithium Springs). Includes text about its health benefits and contact information.

Advertisement for Lohr Mária (Kronfuszt). Includes text about its benefits and contact information.

Advertisement for AZ ÖREGEM (The Old Man). Includes text about its benefits and contact information.

Advertisement for OLAJFESTMÉNYT (Oil Painting). Includes text about its quality and contact information.

NEPPON

POUDER CRÈME

Amerika és Európa modern hölgyei csak ezen arczapoló szereket használják.

Hatása csodás. Krém ára 1 kor. 50 fillér.

A modern tudomány vívmánya! Ártalmatlan anyagokból készül.

Japán eljárás szerint. Puder ára 2 korona.

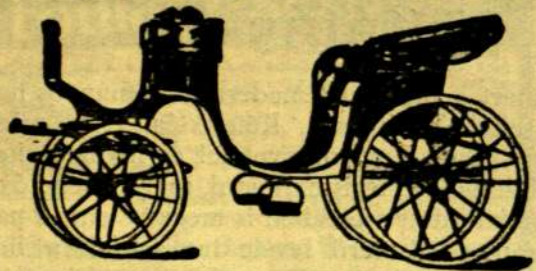
ÁPOL!! **** SZÉPÍT!! **** FIATALIT!!

Az arcbőr pár nap alatt leheletszerű finomságot kap, az arczánczok megszűnnek, a teint tisztatlansága eltűnnek. Minden eddigi készítményt túlszárnyal.

FŐRAKTÁR: TÖRÖK JÓZSEF GYÓGYSZERTÁRA, BUDAPEST, VI. KERÜLET, KIRÁLY-UTCA 12. SZÁM.

Kocsiarucsarnok

Budapest, IX., Köztelek-utca 4.

A monarchia legnagyobb kocsiraktára. Árjegyzék ingyen.

Arjegyzéket küldj borról, szőlővesszőről, akácza, gledicsia, nemes gyümölcsfa és vadoncáról

Ungváry László Exegled.

ALAPITVA 1865

HECKENAST GUSZTÁV ZONGORATERMEI

Bpest, csakis Gizella-tér 2. Telefon.

IBACH-ZONGORÁK

egyedüli képviselő.

IBACH-zongorát játszanak és ajánlanak: Backhaus, Dohnányi, Pugnol, Alice Ripper, Sauer, Stefanay stb.

BETEGÁPOLÁS

Az összes betegápolási cikkek raktára.

Haskötők, sérvkötők műveletagok, görcsérhársnyak, vilnygépek és egyéb egészségügyi cikkek 18410

Fischer Péter és Társa R.-T.
Budapest, Kosuth Lajos-utca 6. Telefon 952.
Alapították 1855. . Most megjelent képes árjegyzékünket kívántra ingyen és bérmentve küldjük.

NAGYON ÉRDEKES NÉZŐSZEKRENY

mechanikai képalkotóval. Hozzá 50 nagyon piúna fényképfelvételek. A képek — az üveg erőssége folytán — nagyon szépen és plasztikusan jönnek elő és ezt a panorámát, mechanikai képalkotással, piúknaként is az urak szívesen nézik meg. Egy komplett panoráma 50 fényképpel csak kor. 3-50. Egyedüli szállítási utávvétellel W. SWOBODA, Wien III. Hiesingasse 13-232.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet elsőrendű fajtisza anyagra.

GYÜMÖLCSFACSEMÉTEK: Botányfák, díszeserjék, tölvevűek, kertészernvények, boggyógyümölcsök stb.

SZŐLŐOLTIVÁNYOK, (I. síma aru) európai és amerikai síma gyökerekes vesszők. Öltató díszárjegyzék kívántra ingyen.

FISCHER és Társa

faiskolák és szőlőoltíványtelepek

TUBERIN

ÖRKÉNY

Használata előtt kérdezze meg orvosát, ajánlja-e köhögés, rekedtség, éjjeli izadás, nehéz légzés, meghűlés, a légzőszervek megbetegedésénél ezen bajok meggyógyítására vagy elmulasztására a TUBERINT?

Kapható mindenütt. Egy üveg Tuberin ára 2 K 50 f., nagy üveg 5 K. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető utánvétellel az egyedüli főraktárról: DIANA-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám.

Olcsó cseh Agytollak!

5 kilo uj, jó fozott, pormentes K 9-00, 5 kilo jobb K 12-—, 5 kilo fehér, pehelypuha fozott K 30-—, 36-—, 42-—

KESZ ÁGYAK

piros ágyszőnyegek 100 cm. széles K 10-—, 12-—, 15-— és 18-—, 2 méter hosszú, 140 cm. széles K 13-—, 15-—, 18-— és 21-—, 1 fejváltós 80 cm. hosszú, 65 cm. széles K 3-—, 3-50 és 4-—, 90 cm. hosszú, 70 cm. széles K 4-50 és 5-50. Készítés minden testzés szerint ill. méretben ill. 3 rétegű szőnyegszőnyegek 1 ággyra K 27-—, jobbakk K 33-—. Szélesség utánvételt bérmentve 9 K-ét feljebb. Bevezetés és vissaköltés az postaköltség megtérítése cében megengedve.

Sachscl Benedek, Lobes 60. Pilsen mellett. (Csehszág.)

Rozsnyay vasas china bora

igen hatásos vérszegénység, sápkór, neurasthenia eseteiben. Egy 1/2 literes üveg ára 3.50 korona.

A Rozsnyay-féle vasas china bor egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb gyógyboroknak. A külföldi készítményeket felülmúlja. Vérszegényeknek különösen ajánlható. Kapható minden gyógyszerárban és a készítőnél: Rozsnyay Mátyás gyógyszerárban Aradon, Szabadság-tér.

MARGIT

gyógyforrás — (Beregmege.)

a gyomor, belek, légúthéj és különösen a légútszervek krónikus bántalmáinál igen jó hatású még akkor is, ha vérszegénység forog fenn. Megrendelhető: EDESKUTY L.-nál Budapesten és a forrás kezelőegységénél Munkácsen.

Az ország legelőnyösebb beszerzési forrása.

Készpénz és angol rendsz. részletfizetésre is.

Védikre választékot küld! Árjegyzék ingyen.

Sárga János
császári és királyi udvari szállító ékszerész és műtöves
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. és Kolozsvár, Mátyás király-tér 13.

Legdivatosabb karperecs órával.
1 karátos arany — 90 K.
14 — — — — — borszifjál — 28 .
Ézüst borszifjál — 16 .
Acél — — — — — 14 .

Wiktorin

VEZETÉK NÉLKÜLI LÁMPA

100 gyertyafény erős, óránkénti világításra 3-5 álléber kerül, nincs kábeza, bárhol vihető s semmi körülmények között fel nem robbanhat.

Állandó kiállítás

megtekinthető, minden vételkötélzettség nélkül

WIKTORIN ÉS TÁRSA Bpest,
VIII., kerület, Baross-utca 1. szám.
Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Nemes ürgördülő kanárijaim

Wienben nyerték az I. győztes díjazást az ország kulturális és iparművészeti tárgyak kiállításán, Bpestben a nagy aranyéremmel.

Ajánlok kiállításai és prima énekeseket, példányát 10-—, 12-—, 16-—, 20-—, 30-— és 50-— K-ával. Erőteljes, jól etethető tenyészőstények K 3-—, 5-—, 8-— példányonként

SIMON KÁROLY,
nagytenyésztő Aussig a. d. Elbe. Arjegyzék ingy. s bérmentve.

Az új „BERSON” gummisarok

különleges gummiszerű s de van bizonyosság tartósabb keverékből készült, hogy ez a mint a bőr.

REG. 14. SEPT. 1912.

Költőgépek

házi és vadászházak részére jövődőlmező baromfiudvarok szakaszosan és csendben berendezés. Mindenféle fajbaromfi, az összes szükséges gépjárművel szállít a különleges gépjárművel.

NICKERL & Co. G. m. b. H.
Központ: Wien-Innsbrudorf. Triesterstr. 20. Telefon 6190.
144. sz. katalógus kívántra ingyen.

Kérjen határozottan csakis ezzel a védjeggyel ellátott „BERSON” gummisarok. Csak saját cipőszára vagy cipőkereskedője által erősítse cipőszárát és saját érdekében utasítsa vissza minden más gyártmányt.

Bersonművek, Budapest, VII.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

folyó 1913. évi február hó 8-án délután 4 órakor központi osztályában (V. ker., Dorottya-utca 4. szám, saját épületében) tartja, melyre a t. cz. részvényesek az alapszabályok 12., 14. és 15. §-ai értelmében tisztelettel meghívattak.

- #### TÁRGYSOROZAT:
1. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság jelentésének, valamint a múlt évi zárszámadásoknak előterjesztése, a mérleg megállapítása, a nyereség felosztása, s az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére a folmentvény megadása iránti határozathozatal.
 2. Egy igazgatósági tagnak választása két évre.
 3. Öt felügyelőbizottsági tagnak választása három évre.
- Azon t. cz. részvényesek, kik a közgyűlésben résztvenni és szavazati jogukat személyesen vagy más meghatalmazott részvényes által gyakorolni óhajtják, szíveskedjenek az alapszabályok 18. és 20. §-ai értelmében legkésőbb 1912. évi december hó végéig saját nevükre irt részvényeiket, még le nem járt részvényeikkel együtt legkésőbb 3 nappal a közgyűlés előtt, tehát legkésőbb berzárólag folyó évi február hó 5-ig a takarékpénztár központi vagy budai osztályánál (V. kerület, Dorottya-utca 4. vagy II. ker., Fő-utca 2. sz. alatt) letenni; ugyanott a megvizsgált 1912. évi zárszámadások és a felügyelő-bizottsági jelentés példányait az alapszabályok 154. §-a értelmében folyó évi január hó 31-étől kezdve átvehetők.
- Budapesten, 1913. évi január hó 22-én.

Az Egyesült budapesti fővárosi takarékpénztár igazgatóságán.

Redőnyös és lapos íróasztalok

Írószekrények. Kártyanyilvántartás. Teljes intézeti berendezések.

Hirsch és Társa, Budapest,

Telefon 86-27.

„Regna” a jelenkor leg-tökéletesebb írógépe

Országszerte díjmentes bemutatás. Pénz, könyv és okmányszekrények Elsőrendű minőség. Szolid árak.

W., Alkotmány-utca 19. sz.

Szegény leányok

is ápolhatják kezeiket, arcukat és bőrüket valódi Diana-krém, Diana-szappan és Diana-puderrel, amióta az

50

fillérért kapható. Tömegesen veszik mindenütt a Dianát, mert köztudomásu, hogy még gyermekek is Diana-szappannal mosakosznak és Diana-krémmel ápolják kezeiket. Legények és leányok csak Dianát használnak a legkisebb falvakban is. Ezelőtt mindenki ártalmas glicerin, kremelesz, vazelin, tejkrem-féléket használt kezeinek és arcának ápolására, most már 50 fillérért Dianát vesznek. Szepülő és pattanás egyedüli ellenszere.

Mindenütt kapható. Egyedüli készítő: Erényi Béla Diana-gyógyszertára, Budapest, VII., Károly-körút 5. Postán legkevesebb 3 koronás megrendeléseket szállítunk.

Csak

DIANÁT

fogadjon el.

Kinek kell használni Erényi Ichtioal Salicilt?

1. A ki a test bármely részén viszketegségben szenved.
2. A ki a test bármely részén bőrbántalomban szenved.
3. A ki a test bármely részén kipállásban szenved.
4. A ki a test bármely részén izzad.
5. A ki az arcán, kezén, lábán, fején bőrbántalomból kifolyólag viszketegségben szenved.
6. A ki arcán, kezén, lábán, fején viszketegségből kifolyólag bőrbántalomban szenved.
7. A kinek izzad a hónalja.
8. A kinek izzad a lába.

A kik **bőrviszketegségben** szenvednek, télen-nyáron, tavasszal-ősszel **Erényi-féle**

ICHTIOL-SALICIL-t

használjanak.

Erről a kenőcsről el van ismervé hogy mint egyedül különlegessége szer a saját nemében, **lökéletesen megszünteti** néhány heti használat után még a **legmakacsabb bőrviszketegséget** is az egész **testén** és **soha többé** vissza nem tér. Mindenki, aki bőrviszketegségben szenved, rendeljen **Erényi-féle Ichtioal-Salicilt**. Rövid használat után meg fog győződni róla, hogy ennél jobb szer betegsége ellen nem létezik. A **valódi Ichtioal-Salicil** már néhányszori bedörzsölés után teljesen megszüntet **börrepedést, bőrhámlást, kipállást, test- és lábizzadást. Szagtalan és ártalmatlan** szer lévén, a test bármely részén, **sőt az arczon is** használható.

Kellemesen hűsít, fájdalmat csillapít, legregebb sebeket is szárít.

A hol az összes létező szerek eddig nem használtak, ott az Erényi-féle Ichtioal-Salicillal biztos az eredmény: feldörzsölésnél, viszketegségnél, bőrbántalmaknál.

Még 25-30 éves bőrbántalmakat és viszkető sebeket is megszüntet.

Bármitől származó seb vagy kisebesedés és feldörzsölés beszárítható és tüzesége rögtön csillapítható. Minden kiütés 8 nap alatt elmúlik, bármennyire torzítja az arcot, kezét vagy a test bármely részét.

Az eredeti **«Erényi Ichtioal-Salicil»** 3 koronás dobozokban csak a kizárólagos készítőnél kapható:

ERÉNYI BÉLA

«DIANA»-gyógyszertára,
Budapest, Károly-körút 5.

(Postai megrendelések utánvételel
mellett még aznap szállítanak.)

**Több mint egy millió köszönőlevél
érkezett a világ minden részéből.**

Ismeri

ÖN MÁR

Diana

sósorszesz

grandiózus hatását?

Minden **egészséges**
és
beteg

igazolhatja, hogy az elképzelhető legjobb siker csak

Diana

sósorszesz

használata által érhető el.

Az egész országban mindenütt kapható.

ERÉNYI BÉLA

gyógyszerész

Budapest, Károly-körút 5.

Postán legkevesebb 6 üveg
szállítható utánvét mellett.

Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA- sósorszesz	Egy nagy üveg DIANA- sósorszesz	Egy legn. üveg DIANA- sósorszesz
44 fillér.	1.20 korona.	2.50 korona.

6. SZ. 1913. (60. ÉVFOLYAM.)

SZERKESZTŐ
HOITSY PÁL

BUDAPEST, FEBRUÁR 9.

Tiziano: Marc-Antonio Trevisani doge képmása.

PÁLFFY JÁNOS GRÓF KÉPGYŰJTEMÉNYÉBŐL, MELY MOST A SZÉPMŰVÉSZETI MŰZEUMBA KERÜLT.